

OSEBNA IZKAZNICA

LISTINA KARIZMATI NE IDENTITETE
DON BOSKOVE SALEZIJANSKE DRUŽINE

Naslov izvirnika:
CARTA D'IDENTITÀ CARISMATICA
della Famiglia Salesiana di Don Bosco

Osebna izkaznica

*Listina karizmatične identitete
don Boskove salezijanske družine*

Prevod: Stane Okorn
Uredil: Anton Ciglar
Salezijanska duhovna knjižnica št. 50
Urednik: Franc Marši

Izdal: Salezijanski inšpektorat v Ljubljani
za lane salezijanske družine
Za interno uporabo
Ljubljana 2013

OSEBNA IZKAZNICA

**LISTINA KARIZMATI NE IDENTITETE
DON BOSKOVE SALEZIJANSKE DRUŽINE**

LJUBLJANA 2013

v letu romanja relikvij sv. Janeza Boska po Sloveniji

KRATICE

IT	SI	
AA	LA	Odlok o laiškem apostolatu
AG	M	Odlok o misijonski dejavnosti Cerkve
CD	Š	Odlok o pastirski službi škofov v Cerkvi
ACG	GVS	Glasilo vrhovnega sveta
ACGS	ACGS	<i>Atti del capitolo generale speciale</i> Dokumenti posebnega vrhovnega zbora
CL	AL	Apostolska spodbuda o laikih, CD 41 <i>Christifideles laici</i>
C	K SDB	Konstitucije SDB
DCE	BL	Bog je ljubezen, CD 112 (<i>Deus Caritas est</i>)
FMA	K HMP	Konstitucije HMP
FS	SD	Salezijanska družina (<i>Famiglia Salesiana</i>)
GS	CS	Pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu
LG	C	Dogmati na konstitucija o Cerkvi
MB	MB	<i>Memorie Biografiche</i> BiS – Biografski spomini sv. Janeza Boska
MD	DŽ	Apostolsko pismo o dostojanstvu žene, CD 40 <i>Mulieris dignitatem</i>
NAe	N	Izjava o razmerju Cerkve do nekršćanskih verstev
PC	R	Odlok o asu primerni prenovi redovniškega življenja
PO	D	Odlok o službi in življenju duhovnikov
PVA	NA	Na rt apostolskega življenja salezijancev sotrudnikov
SCG	SCG	Sestre Jezusove ljubezni
SDB	SDB	Don Boskovi salezijanci
SPVA	SA	Statut na rta apostolskega življenja salezijancev sotrudnikov
SRS	SV	Okrožnica o skrbi za socialno vprašanje, CD 37 <i>Sollicitudo rei socialis</i>
VC	PŽ	Posinodalna apostolska spodbuda Posve eno življenje, CD 65 (<i>Vita consecrata</i>)
UR	E	Odlok o ekumenizmu

PREDSTAVITEV

*Glavnim odgovornim
v skupinah salezijanske družine*

Predragi bratje in sestre!

Za enjamo triletno pripravo na obhajanje *dvestoletnice don Boskovega rojstva*, ki na razne načine vključuje vse skupine salezijanske družine in celotno salezijansko gibanje. Ta doba priprave in slavlja, ki traja od 16. avgusta 2011 do 16. avgusta 2015, je » as milosti in prenov«; podarja nam ga Sveti Duh, da bi bolje spoznali don Boskovo karizmo in si jo usvojili v osebni življenju in v življenju skupin. Tudi *Osebna izkaznica* naše družine, ki vam jo nameravam predstaviti, nas bo spodbujala in usmerjala na tej poti.

Dne 31. januarja 1995, na praznik sv. Janeza Boska, nam je Egidij Viganò, sedmi don Boskov naslednik, dal *Listino občestva* don Boskove salezijanske družine. V predstavitvi piše, da listina zahteva »tiste temeljne prvine, ki sestavljajo edinstvo v don Boskovem duhu. Hoté za enjamo pri 'duši' družine; ut pripadnosti se bolj kot z zunanji pravili hrani iz življenjske mo i skupnega duha.« Razmišljanje o salezijanskem duhu, ki ga prinaša prva listina, pomaga k razumevanju, da smo *duhovna družina* in da zato duh utemeljuje naše medsebojne odnose.

Dne 25. novembra 2000, ko se spominjamo smrti astitljive matere Marjete, nam je Juan Vecchi, osmi don Boskov naslednik, podaril *Listino poslanstva* salezijanske družine. Takole je Vecchi zapisal v predstavitvi: Listina nam podarja »usmeritev in utenje skupin salezijanske družine glede apostolskega poslanstva. Vsako skupino salezijanske družine spodbuja k prizadevanju, ki je zna ilno salezijansko.« S to drugo listino postaja vidno, da je naša *družina apostolska* in da deluje s pastoralnimi cilji in utenjem.

Dne 31. januarja 2012, na praznik sv. Janeza Boska, v prvem letu priprave na dvestoletnico njegovega rojstva, vam kot deveti don Boskov naslednik izro am Listino karizmati ne identitete don Boskove salezijanske družine. Ta listina je oporna to ka za vse nas na skupni poti naše družine in na posebni poti vsake skupine. Prvi osnutek je bil objavljen 24. maja 2011, na slovesni praznik Marije Pomo nice. Marija sama, naša navdihovalka in podpornica, nam daje v roke to »pomo « za našo karizmati - no rast. »Marija prenavlja don Boskovo salezijansko družino,«¹ je zapisal Viganò v svojem prvem pismu kot vrhovni predstojnik. Marija še danes nadaljuje svoje delo, ko razsvetljuje naš razum in odpira naše srce za nov razmah skupne karizme.

Listina identitete združuje razmišljanje in izkušnjo, ki sta dozoreli v teh letih, za enši s prejšnjima listinama o ob estvu in poslanstvu v naši družini. Taki dokumenti so bili sprejeti v to novo besedilo s svojimi temeljnimi izrazi. V tej novi listini so opisane zna ilne in ozna ujo e prvine salezijanske družine, oziroma tisti vidiki, v katerih se prepoznavajo vse skupine in tako omogo ajo izmenjavo izkušenj, sodelovanje in prepoznavnost.

To, kar opisuje ta tretja listina, ki obsega in povezuje dve prejšnji, je karizmati na identiteta salezijanske družine, oziroma vse, kar se nanaša na poslanstvo, duha, odnose, oblikovanje, na vzgojne metode in na evangelizacijo. Gotovo je tudi zgodovina karizme, e jo gledamo v njenih izviri in njenem razvoju, del identitete; identiteta brez spomina, ki nima korenin, je namre brez prihodnosti. Zato listina povzema izkušnjo raznih skupin družine in kot v povzetku predstavi identiteto salezijanske karizme, ki je dediš ina vseh.

¹ E. VIGANÒ, *Marija prenavlja don Boskovo salezijansko družino*, GVS, št. 289, Rim, 25. marca 1978.

Opis identitete salezijanske karizme naše družine, ki je prikazana v tej listini, je nastal iz dolgega razmišljanja in usklajevanja, predvsem v okviru Svetovne konzulte salezijanske družine. Sadovi, ki jih pri akujemo od globlje zavesti in medsebojne delitve skupne identitete, krepijo edinost, ut pripadnosti in pomenljivost naše družine. Šibka identiteta skrha našo idealnost, slabi medsebojne vezi in zmanjša pomenljivost. Od tod izhaja vabilo vsem skupinam, da poživljajo in krepijo skupno identiteto, da iz tega naredimo dar celotni Cerkvi.

e bomo verjeli v salezijansko družino, bomo prišli do navdušenja, notranjih virov mo i in delovnih na inov, da bomo podpirali rast v identiteti. Tedaj bo naša družina kazala življenjsko mo in bo privla na za nove poklice.

Vse to izro amo Svetemu Duhu, Mariji Pomo nici in don Bosku ter vsem blaženim in svetim salezijanske družine.

S prisr nimi in hvaležnimi pozdravi Vaš

Pascual Chávez

deveti don Boskov naslednik

Rim, 31. januarja 2012,

na slovesni praznik sv. Janeza Boska

PRVO POGlavJE

SALEZIJANSKA DRUŽINA V CERKVI

Čl. 1 – Ustanoviteljeva karizmatična in duhovna izkušnja

V ponižni hvaležnosti priznavamo, da je don Bosko na Božjo pobudo in po Marijinem materinskem posegu zašel v Cerkev izvirno izkušnjo evangeljskega življenja.

Sveti Duh je v njem oblikoval srce, polno močne ljubezni do Boga in do bratov, posebno majhnih in ubogih, in ga tako usposobil za ožeta in utelja množice mladih in ustanovitelja velike duhovne in apostolske družine.

Pastoralna ljubezen, ki v Dobrem pastirju ima svoj vir in svoj vzorec, je bila za don Boska stalen navdih pri delu za vzgojo in evangelizacijo ter usmerjala njegovo življenje, molitev in misijonarski polet. Z izbiro gesla *Da mihi animas, cetera tolle* je hotel izraziti svojo gorečo ljubezen do Boga in do mladih, pripravljen na vsako žrtev, samo da bi uresnil poslanstvo, ki ga je spoznal v sanjah pri devetih letih.

Da bi odgovoril na priakovanje mladine in preprostega ljudstva svojega časa, je leta 1841 ustanovil Oratorij, zasnovan kot velika družina mladih, in *Redovno družbo sv. Frančiška Saleškega*, nastavovano kot živ del Cerkve, ki v svetem ožetu priznava središče edinosti.

Srečanje z *Marijo Dominiko Mazzarello* leta 1864 ga je prepričalo, da naj razširi vzgojno poslanstvo tudi za dekleta; zato je skupaj z njo leta 1872 ustanovil *Družbo hčera Marije Pomočnice*, ki se posveča vzgojnemu delu pod vodstvom istega duha, vendar prilagojenega dekletom, v duhu svetnice iz Morneseja.

Don Bosko je bil povezan s številnimi katoličani, možmi in ženami, ki se na razne načine posvečajo blagru mladine ter obrambi in krepitvi vere med preprostim ljudstvom. Z njimi je izkusil moč in uinkovitost, e delajo povezani. Tako se je porodilo *Združenje salezijanskih sotrudnikov*

(danes *'salezijancev sotrudnikov'*), ki si prizadevajo v svojih družinah, v skupnostih krš anske pripadnosti in v družbi uresni evati skupen mladinski apostolat, ljudski in misijonarski, ki ga vodi isti valdoški duh.

Ustanavljanju teh treh prvih skupin je don Bosko namenjal as, mo i ter vzgojno in organizacijsko prizadevanje. eprav je priznaval razli na delovna podro ja, je bil vedno prepri an, da je apostolska mo celotne družine odvisna od enotnih namenov, duha, metod in vzgojnega na ina. Znamenje in zagotovilo take edinosti so bile pravne vezi HMP in sotrudnikov s salezijsko družbo, posebno še z njenim vrhovnim predstojnikom.

Don Bosko je ustanovil tudi *Združenje čistilcev Marije Pomočnice* (danes *Združenje Marije Pomo nice, ZMP*) za pospeševanje eš enja Najsvetejšega in pobožnosti do Marije Pomo nice kristjanov. Ob don Bosku so se za eli zbirati tudi prvi *bivši gojenci*.

Čl. 2 – Nastajanje družine

Po veli ini »izjemnega karizmatičnega loveka«² in svetosti uvrš amo don Boska zaradi njegove izvirnosti med ustanovitelje ustanov posve enega življenja, redovnih in svetnih ter laiških apostolskih združenj v Cerкви. Na veliko za udenje je za etno seme raslo, vse dokler ni postalo veliko drevo, kar v nas prebuja hvaležnost.

Prvim štirim skupinam, ki jih je ustanovil don Bosko, so se pridružile številne druge skupine v dvajsetem stoletju in na za etku novega tiso letja. Od ustanovitelja so nekateri njegovi sinovi rpali navdih in smernice, da so na raznih celinah in v razli nih družbeno-kulturnih razmerah dali življenje novim skupinam, ki so v asih nastale v sodelovanju s h erami Marije Pomo nice ali s podporo salezijancev sotrudnikov in prijateljev salezijskega dela.

Številne od teh skupin so bile pod različnimi imeni uradno priznane kot skupine salezijske družine. eprav v različnih poklicnih usmeritvah,

² ACGS 7.

priznavajo v don Bosku skupnega o eta in utijo, da jih vodi njegov duh, se razlikujejo po lastnih zna ilnostih, pripadajo pa k skupnemu poslanstvu v služenju mladim, ubogim, trpe im in tudi še neevangeliziranim ljudstvom.

Druge skupine so še na poti mogo i pridružiti tej enkratni veliki družini, ki je pomenljivo znamenje ve ne življenjske mo i Cerkve.

Pri uresni evanju prenovi, ki jo je spodbudil 2. vatikanski vesoljni cerkveni zbor, je vedno bolj rasla zavest pripadnosti k eni duhovni in apostolski družini. Bolj natan no je bila dolo ena animatorska vloga salezijancev, ki poudarja nelo ljivo povezavo z vrhovnim predstojnikom; okrepili so se vzajemni odnosi med skupinami in nastajalo je vedno bolj bratsko ob estvo in vedno bolj prepri ljiva udeležba tako pri formativnih predlogih kot pri misijonarskem delovanju.

Čl. 3 – Oblika ustanove

Izraz družina pomeni vez, ki obstaja med raznimi skupinami, eprav z razli no intenzivnostjo. To ni le preprosta sorodnost ali splošna simpatija, temve izraz notranjega karizmatičnega in duhovnega ob estva v ustanovi; zato pomaga natan neje dolo iti razli ne ravni pripadnosti salezijanski družini.

Taka pripadnost zajema mo iz duha ob estva, ki utemeljuje poslanstvo, katerega navdihuje don Boskova karizma, vendar ob upoštevanju lastnih in izvirnih zna ilnosti vsake skupine. To zahteva modro razlo evanje, ki lahko pripelje do uradnega priznanja.

Zato obstajajo razli ni razlogi pripadnosti. Prvi razlog je lasten salezijancem, h eram Marije Pomo nice, sotrudnikom/cam in lanom združenja Marije Pomo nice. To so prve štiri skupine, ki jih je ustanovil don Bosko in so neposredni dediči njegovega dela. S temi se morajo primerjati in soo ati vse druge skupine v tem, kar se nanaša na duha, na področje poslanstva ter na in pedagoškega in apostolskega delovanja.

Drugi razlog pripadnosti je v številnih skupinah posve enega življenja, tako redovnih kot svetnih, kakor tudi nekaterih katoliških združenjih, ki so nastala po ustvarjalni mo i nekaterih don Boskovih sinov. Le-te s posebnimi karizmatimi in duhovnimi oblikami bogatijo skupno dedišino družine.

Tretjo raven sestavljajo posebni razlogi pripadnosti, ki se nanašajo na krog oseb, ki so del širokega salezijanskega gibanja in imajo svoje animatorsko jedro v salezijanski družini. Sestavljajo ga don Boskovi prijatelji, salezijansko mladinsko gibanje, salezijansko socialno prostovoljstvo ter bolj splošno obširna navzo nost vzgojiteljev in vzgojiteljic, katehistov in katehistinj, potem odrasli poklici, politiki, simpatizerji, sodelavci in sodelavke, pa tudi pripadniki raznih verstev in kultur, ki delujejo na petih celinah.

Pravni razlog pripadnosti podeli uradno pisno priznanje, ki ga vrhovni predstojnik pošlje kot odgovor na prošnjo posameznih skupin.

Čl. 4 – Edinost in različnost

Don Boskova salezijanska družina je karizmatična in duhovna skupnost, ki jo sestavljajo razne skupine, ustanovljene in uradno priznane, povezane z odnosi duhovnega sorodstva in apostolske sorodnosti.

Taka skupnost priznava *različnost*. Ta je: različnost v spolu, moški ali ženske; posebni razliki ni poklici; razne službe v korist Božjega ljudstva; razne oblike življenja, kot so redovniki in redovnice, posve eni laiki in laikinje, neporo eni ali poro eni kristjani in kristjanke; na rto salezijanskega življenja, lasten vsaki skupini in uzakonjen s pripadajo imi pravilniki; najrazliki nejše družbeno, kulturno, versko in cerkveno okolje, v katerem razne skupine živijo in delujejo.

Edinost se hrani iz skupnega krstnega posve enja, ki vse vključuje v trojiško skrivnost Boga in v obstojstvo Cerkev; iz udeležbe pri salezijanskem poslanstvu v službi mladih in ubogih; iz pospeševanja novega krš anskega humanizma; iz prenovljene pripadnosti državi in globalni solidarnosti; iz

skupne udeležbe pri don Boskovem duhu; iz medsebojne izmenjave duhovnih darov znotraj družine; iz skupnega odnosa do Marije Pomocnice in don Boska, njihovega svetega ustanovitelja in očka; iz posebne povezanosti z vrhovnim predstojnikom, don Boskovim naslednikom.

Čl. 5 – Trojiška skrivnost Boga je vir občestva

Don Boskova apostolska družina je najprej in nad vse karizmatična družina, to je dar Svetega Duha Cerkvi glede na poslanstvo (prim. *1 Kor* 12,1.4–6); njene prave in najgloblje korenine obstajajo namreč v trojiški skrivnosti Boga oziroma v tisti neskonni ljubezni, ki združuje Očeta, Sina in Svetega Duha, ki je vir, vzor in cilj vsake loveške družine.

Ker je tak njen izvir, priznavajo člani salezijanske družine v svojem življenju prvenstvo Boga-Obestvo. To je srčika salezijanske mistike.³

To obestvo s trojiškim Bogom je primerno uzakonjeno v konstitucijah posameznih skupin.

Odnos do *Boga Očeta* navdihuje in spodbuja pripadnike in skupine salezijanske družine, da se medsebojno prisrčno sprejemajo kot bratje in sestre, saj jih on ljubi in kliče k sodelovanju na širnem področju salezijanskega poslanstva; to je povabilo, da premagamo strah, zadržanost, nezaupanje in cenimo to, kar vsakdo zmore in mu uspe prispevati.

Odnos do *Jezusa, Očetovega apostola*, ki je poslan zlasti malim, ubogim in bolnim, spodbuja vsako skupino, da poudari eno ali drugo svojo usmeritev: Jezusa kot otroka ali kot mladostnika; skrito Jezusovo življenje v Nazaretu; pokornega, ubogega in istega Jezusa; njegovo podobo dobrega Samarijana; Jezusa dobrega pastirja, ki blagoslavlja otroke in zbira okoli sebe učence in učence; Kristusa, ki na križu razodeva svojo usmiljeno, žrtevno in darovano ljubezen; vstalega Gospoda, ki je kot prvenec tistih, ki so zaspali (prim. *1 Kor* 15,20). Salezijanska družina skuša tako

³ GI. VIGANÒ E., *Sklepni govor*, v *Atti del Convegno di studio sulla Animazione della Famiglia Salesiana* (Rim 1980), 56.

v življenju uresni iti vse drže in vedenje Gospoda Jezusa, tako da dolo i svoje delo v prid posebnih naslovnikov posameznih skupin.

Odnos do *Svetege Duha* usmerja k rodovitnosti v naši družini, ker ji je Sveti Duh, ki je v don Bosku obudil ustanovitelja, dal duhovno potomstvo; tako so nastale posebne skupine po delu raznih ustanoviteljev, ki pa so vsi povezani z don Boskom kot svojim o etom.⁴

Sveti Duh zato spodbuja vse, da ovrednotijo razli ne karizme in številne zmožnosti, ki obstajajo v krš anskih skupnostih, da znajo videti svojo navzo nost v zavesti oseb zunaj mej Cerkve⁵ in vzpostaviti preudarne odnose dialoga in sodelovanja z vsemi ljudmi dobre volje.

Čl. 6 – V občestvu Cerkve

Božji Duh podeljuje vernikom razli ne karizme »v korist vseh« (1 Kor 12,7) in jih skladno vklju uje v življenje Cerkve glede na njeno poslanstvo odrešenja loveštva.⁶

Sveti Duh je na za etku udovite pestrosti skupin posve enih moških in žensk, ki plodno sodelujejo v poslanstvu Cerkve, jo bogatijo z razli nimi darovi in tako razodevajo mnogovrstno Božjo modrost ter storijo, da postanejo vidne zna ilnosti Cerkve same, ki je ena, sveta, katoliška in apostolska.⁷

Salezijanska družina je združba kristjanov in kristjank, posve enih moških in žensk, ki se z izvirstnostjo lastne karizme in lastnega duha dajejo na razpolago služenju Cerkve, posebno v obširnem svetu mladine, preprostega ljudstva, ubogih in še ne evangeliziranih ljudstev (*apostolskost*).

S tem, ko salezijanska družina živi v srcu Cerkve in uresni uje salezijansko poslanstvo, kaže na razli ne darove, vklju uje posebne poklice v življenjski prostor ene same duhovne in apostolske družine ter izraža

⁴ Gl. ACGS 171.

⁵ CS 22e.

⁶ Gl. C 12b; LA 3c.

⁷ Gl. R 1b.

obestvo med raznimi službami, ki so vse naravnane na služenje Božjemu ljudstvu (*katoliškost*).

Salezijanska družina, ki obstaja v krajevnih Cerkvah, spodbuja obestvo med skupinami in Petrovim naslednikom ter tako poživlja pobožnost do papeštva, ki nam jo je izročil don Bosko (*edinost*); je udeležena pri njihovem apostolskem delovanju in jim daje izviren prispevek zlasti na področju mladinske in ljudske pastorale; pospešuje sporazumevanje in sodelovanje z drugimi združenji in ustanovami za celostno vzgojo osebe; skrbi za poklicno usmerjanje mladih, ko jih vzgaja v veri in jih navaja na apostolsko delo v Cerkvi in za svet. K uresnitvi enju vzgojnega poslanstva prispevajo tudi razne skupine nekdanjih gojencev in gojenk, tudi tistih, ki pripadajo k drugim veram in različnim pogledom na svet (*katoliškost*).

Don Boskova družina bogata z razvijanjem duhovnosti karizmatičnega izvora celotno telo Cerkve z vzorcem isto posebnega kršanskega življenja⁸ (*svetost*). Dokaz za to so dolge vrste don Boskovih duhovnih sinov in hčera, ki so že razglašeni/e za svete ali so še na poti, da jih razglasijo za blažene in svete.

Čl. 7 – Za nov krščanski humanizem

Don Boskova apostolska družina se imenuje *salezijanska*, ker je povezana s sv. Frančiškom Saleškim, ki ga je don Bosko izbral kot navdihovalca in zavetnika, kolikor je s svojim delom in spisi prispeval h krščanskemu humanizmu in metodi ljubezni, ki sta dobro ustrezala njegovim globokim željam.

To je humanizem, ki ne zanika lovekove slabosti, ampak zaupa v neuklonljivo lovekovo notranjo dobroto, ker ga ljubi Bog in ga kliče h krščanski popolnosti v vsakem življenjskem položaju.

Tak humanizem je sestavni vidik karizmatične in duhovne izkušnje skupin, ki jih je ustanovil don Bosko, in so ga sprejele kot dragoceno dediščino druge skupine, ki so danes pridružene eni sami salezijanski družini.

⁸ ACGS 159.

Vsa salezijanska družina se torej vklju uje v ta veliki tok, ki Cerкви podarja izviren prispevek na vzgojnem podro ju in pri apostolskem delu.

»Salezijanski« humanizem je za don Boska pomenil ceniti vse pozitivno, kar je ukoreninjenega v lovekovem življenju, v ustvarjeninah in v zgodovinskih dogodkih. To ga je navajalo, da je sprejemal pristne vrednote, obstoje e v svetu, posebno tiste, ki jih ima rada mladina; da se vklju i v tok loveške kulture in razvoja lastnega asa, tako da je spodbujal dobro, ni pa hotel tarnati nad zlim; da je modro iskal sodelovanje mnogih, prepri an, da ima vsakdo darove, ki jih je treba še odkriti, priznati in ovrednotiti; verjeti v mo vzgoje, ki podpira rast mladega loveka in ga spodbuja, da postane pošten državlj an in dober kristjan; da se vedno na kakrš en koli na in zaupa Božji previdnosti, ki Boga dojema in ljubi kot o eta.

Z ustanovitvijo skupin, ki sestavljajo salezijansko družino, in z drugimi apostolskimi pobudami, kot razširjanje misijonov, je don Bosko hotel dati svoj prispevek k uresni enju na rta »krš anske družbe«, ki jo je treba obnoviti v sekulariziranem okolju 19. stoletja ali ga je treba ustvariti v deželah, ki še niso evangelizirane.

V ustvarjalni svobodi don Boska si skupine salezijanske družine prizadevajo, da bi se današnji družbi dale na razpolago, pri tem pa sprejele prenovljene smernice, ki jih je dal 2. vatikanski cerkveni vesoljni zbor; prav tako iz tega izhajajo papeški nauk o odnosu Cerkv e do drugih verstev in do sodobne družbe, ki je osredinjen na medverski dialog,⁹ na obrambo dostojanstva loveške osebe in družine, na pospeševanje pravi nosti in miru,¹⁰ na medkulturni dialog, posebno v mešanih etni nih okoljih, in na ohranjanje stvarstva.

Čl. 8 – Dragocen prispevek žene

Salezijanska izkušnja, kakor so jo živele prve skupine in tiste, ki so nastale pozneje, se je rodila in se obogatila s pomenljivim in u inkovitim prispevkom številnih žena.

⁹ Gl. C 16, N 2–5.

¹⁰ Gl. CS 77–93.

Znano je, da je don Bosko prejel pomemben prispevek od matere Marjete pri snovanju preventivnega sistema in pri ustvarjanju družinskega duha, ki so ga živeli v Valdoccu.

Prav tako ne smemo pozabiti Marije Dominike Mazzarello, ki je znala po žensko brati don Boskovo izkušnjo ter ji dala konkreten in izviren izraz tako v duhovnem kakor v vzgojnem in apostolskem življenju, kar je zna ilna dediš ina h era Marije Pomo nice.

Prve don Boskove prostovoljke, ki jih je vodil Filip Rinaldi, so v salezijansko družino vnesle žensko posve eno svetnost. Povezane med seboj z duhovnimi vezmi zaobljub istosti, uboštv a in pokorš ine, so razvile skupno salezijansko poslanstvo v družinskem in vsakdanjem delovnem okolju.

Na za etku skoraj vseh novih skupin, posve enih v salezijanski družini, ki so nastale v 20. stoletju, najdemo majhno skupino krš anskih žena, ki živijo na splošno v revnih razmerah, vendar so že na razne na ine predane apostolskemu delu in gojijo ideal posve enega življenja, vodi pa jih škof ali salezijanski duhovnik. Tako nastajajo in se razvijajo nove ustanove.

V zadnjih desetletjih 20. stoletja je pravi no pojmovanje odnosa do žene po raznih celinah spodbudilo skupine salezijanske družine, zlasti redovne družbe, ženske svetne ustanove in salezijanska laiška združenja, da razmislijo o vrednotenju navzo nosti žene v našem svetu in se ravnajo po prenovljenih smernicah nauka Janeza Pavla II.¹¹

Čl. 9 – Za nove oblike solidarnosti

Današnji pojav globalizacije je pove al medsebojno odvisnost med ljudmi in ljudstvi na gospodarskem, kulturnem, političnem in verskem področju. To vsekakor prinaša veliko dobrega, vendar je v tem tudi velika nevarnost, da bi se uveljavile tiste oblike gospodovanja, ki povzročajo nove oblike revš ine in porajajo nove oblike vedno ve je izrinjenosti na rob družbe. Lahko pa na globalizacijo gledamo na nov na in, ki omogo a solidarnost, ki jo navdihujejo in vodijo evangeljske vrednote.

¹¹ Gl. DŽ 20 21 28–31; PŽ 57–58.

Solidarnost »ni nedoločen obutek so utja ali površne ganjenosti zaradi vsega, kar mora hudega trpeti toliko bližnjih in daljnih ljudi. Nasprotno, to je trdna in nepreklicna odloitev, da bomo delali za ob o blaginjo, se pravi za blagor vseh in vsakega, kajti v resnici smo vsi odgovorni za vse«. ¹²

Skupine salezijanske družine si prizadevajo, da bi delovale v tej solidarnosti na razne načine z vzgojno in apostolsko dejavnostjo:

1. Vzgoja je najvišja oblika solidarnosti, ki jo razumemo in uresničujemo po merilih, ki nam jih podaja salezijanska asistenca. Danes bi vzgojo lahko opredelili kot »etiko biti bližnji« oziroma kot osebno razmerje, kot odnose prijateljstva in zaupanja, poslušanje najglobljega pri raziskovanju mladih in ubogih, individualizacijo mogočih in učinkovitih odgovorov ter zvesto spremljanje.

2. Civilno, socialno in misijonarsko prostovoljstvo je danes zelo razširjeno med mladimi in odraslimi, kar je za mnoge lahko pristen poklic, kolikor zahteva razpoložljivost energij in časa. Prostovoljstvo vzpostavlja stik s konkretnimi problemi ljudi, prizadeva si spodbuditi ideje, ki vodijo k napredku, vabi k soodgovornosti ter spodbuja k samovzgoji za darovanje in služenje.

3. Družbeno in politično prizadevanje, ki ga uresničujemo predvsem v laičnih skupinah, po merilih, kakor jih je izrazilo učiteljstvo Cerkve. V *Gaudium et spes* (CS) beremo: »V očeh Cerkve je trud tistih, ki se ljudem v korist žrtvujejo za dobro države in sprejemajo bremena te službe, vreden vse hvale in spoštovanja.«¹³ V *Christifideles laici* (La) pa: »Kršanski laiki se dejansko ne morejo odreči udeležbi v 'politiki', torej mnogovrstnim oblikam gospodarskega, družbenega, pravnega, administrativnega in kulturnega delovanja, namenjenega organskemu in institucionaliziranemu doseganju skupnega dobrega.«¹⁴

¹² SV 38.

¹³ CS 75.

¹⁴ AL 42b.

Čl. 10 – V izmenjavi darov

Vse skupine kot dedi i salezijanske karizme in duha vzpostavljajo med seboj zelo globok odnos, tako da vsaka skupina živi identiteto salezijanske družine, vendar ne brez odnosa z drugimi.

Ko kdo vstopi v katero skupino v mo i posebnega poklica, s tem vstopa v celotno salezijansko družino, kar pomeni, da se utijo izro enega drug drugemu v medsebojnih odnosih.

Tedaj razni lani soglašajo z družino, da bodo živeli vse svoje darove in vrednote, ker so duhovni vidiki, ki so posebej poudarjeni v raznih skupinah, skupna dediš ina vseh in zato ne smejo manjkati v nobenem salezijanskem srcu. Družinsko ob estvo jih daje na razpolago vsem.

Vse to sodi v poslanstvo, ki ga sprejme, da bo na najustreznejši in najinkovitejši na in delal za loveški napredek in krš ansko vzgojo mladine, revnega ljudstva in bolnih ter še neevangeliziranih ljudstev.

Sorazmerno kratka zgodovina salezijanske družine pri a, da brez stvarnega ob estva nastaja nevarnost vedno ve jega obubožanja vse do nezvestobe don Boskovemu na rtu. Opozorilo, da lani nobene skupine ne morejo biti brez drugih to, kar bi naj bili, bi moralo postati del prepripanja, ki ga gojijo vsi, tako da to navdihuje temu dosledno govorico in dosledne drže.

Čl. 11 – Z Marijo na domu

Don Bosko se je že od mladih let zatekal k Mariji kot u iteljici in materi, ker mu jo je tako predstavil Jezus v sanjah pri deveti letih.

V svoji prvi vzgojni izkušnji, ko se je vklju il v krajevno Cerkev, je zapal svoje delo Mariji Tolažnici; »ubogi in ogroženi« fantje so v njej videli zaš ito in tolažbo.

Pozneje, ko je doživel v ob estvu z vesoljno Cerkvijo razglasitev dogme o Mariji, je fantom priporo al Marijo Brezmadežno in jo predstavil

kot vzgojiteljico za mo v ljubezni in u inkovito oporo za njihovo loveško in krš ansko rast.

Nazadnje, ko je pri ustanovitvi in razvoju svoje ustanove izkusil, da »je Marija naredila vse«, tudi z izrednimi posegi, je posvetil nastajajo o redovno družbo Brezmadežni z naslovom Pomo kristjanov.

Ko je nato od Marije dobil navdih, da ustanovi Družbo h era Marije Pomo nice, je hotel, da bi le-ta bila »živ spomenik« njegove hvaležnosti Pomo nici.¹⁵ Njej je izro il tudi salezijanske sotrudnike, da jih bo ona varovala in da bi v njej našli navdih za apostolsko delo. Ustanovil je tudi Združenje astilcev Marije Pomo nice, vezano na turinsko svetiš e, kot znamenje hvaležnosti za Marijino materinsko navzo nost pri vsem nje-govem delu.

Ta posebni odnos do Marije je globoko zaznamoval karizmati no in duhovno istost raznih skupin salezijanske družine, ki so nastale v teku 20. stoletja. Nekatero skupino se celo imenujejo po Mariji in so pod tem ime-nom uradno priznane v Cerkv, tako H ere Jezusovega in Marijinega Srca, Sestre katehistinje Marije Brezmadežne Pomo nice, Sestre služabnice Ma-rijinega brezmadežnega Srca, Sestre misijonarke Marije Pomo nice kri-stjanov, H ere kraljestva Marije Brezmadežne, Sestre Marije Pomo nice.

Vse skupine salezijanske družine astijo Marijo Pomo nico kot svojo glavno zavetnico; nekatere skupine jo sicer imenujejo z drugimi imeni, da bi naglasili posebne vidike svojega apostolata.

Marije torej nimajo samo za mater Cerkve in pomo nico kristjanov, temve tudi za mater vsega loveštva, saj so med sodelavci in sodelavkami v raznih skupinah salezijanske družine tudi pripadniki drugih verstev, ki do nje gojijo iskreno pobožnost.

Zato lahko z gotovostjo zatrdimo, da je salezijanska družina Marijina družina.

¹⁵ *K HMP*, I. 1; gl. *MB X*, str. 600.

Čl. 12 – V odnosu do don Boska

Don Bosko je kot pobudnik prave šole apostolske duhovnosti oporna točka za vse, ki se, odgovarjajo na posebno pobudo Svetega Duha, utijo poklicane, da bi se danes z drugimi udeleževali njegovega poslanstva v raznih stanovih življenja in v različnih oblikah delovanja.

To pomeni, da se pripadnost salezijanski družini gradi okoli njega kot okoli zedinjajočega središča. Ustanovitelji skupin, ki so nastale v 20. stoletju, so vsi don Boskovi duhovni sinovi, člani njegove družbe. Njihova stalna skrb je bila uresničiti obsežno poslanstvo v novih okoljih in z novimi apostolskimi močmi, v katere so vnesli duha svojega očetja in ustave. To, kar povezuje razne skupine in njihove članice v eno samo družino, je neke vrste duhovno sorodstvo v don Bosku, ki ga pripisujemo navzočnosti Svetega Duha; ta Duh v Cerkvi združuje med seboj nosilce posebnih karizem.

To je sorodstvo, ki se izraža v pastoralni ljubezni, ki je lastna don Bosku. Apostolska gorečnost je bila duhovna energija, ki ga je spodbujala, da je iskal duše in služil samo Bogu; ljubezen, ki mu je napolnjevala srce, misel in namere z namenom, da razširi in dá trdnost svojemu delu. Zato je okoli sebe zbral razne osebe; razporedil in uskladil je službe, številne darove, kakor tudi različne oblike življenja in služb.

Don Bosko je rpolno v notranjosti, ki je bila vedno odprta za odnos z Bogom. Tudi od nas vzgojna in apostolska ljubezen zahtevata konkretno obliko in zahtevno notranjost.

Čl. 13 – Vrhovni predstojnik v salezijanski družini

Pripadnost don Boskovi apostolski družini je nastala iz obstoja in se hrani z obstojem. Je odgovor Svetemu Duhu, ki spodbuja edinost in pomaga pri ustvarjanju konkretnih izrazov, tudi pravno formalnih, tako da zagotavlja učinkovit odnos in dejavno sodelovanje.

Pripadnost salezijanski družini zato potrebuje življenjsko središče, ki naj udejanja odnos z don Boskom, s skupnim poslanstvom in z istim duhom.

To središče je po don Boskovi zamisli vrhovni predstojnik. V njem vsi priznavajo trojno službo edinosti: je don Boskov naslednik, skupni oče in središče edinosti celotne družine. Njemu pripada pravno formalna naloga, da po določenih pravilih sprejema v salezijansko družino skupine, ki za to zaprosijo.

To poslanstvo mu nalaga dolžnost, da poda potrebne smernice in tako karizmi zagotovi rodovitnost v vsaki skupini družine. Z zgledom in učenjem je po očetovi edinosti, tako da v različnosti posebnih poklicev zagotavlja zvestobo duhu in usklajevanje nekaterih pobud. To svojo službo opravlja v očetovskem duhu, ki je bil lasten don Bosku: to je drža, ki zahteva razumevanje in dobroto, pozornost za rast posameznika, usmerjanje v zvestobi karizmi, prizadevanje za rodovitnost salezijanskega poklica v vseh njegovih oblikah, kakor je zapisal don Bosko: »Vaš vrhovni predstojnik bo skrbel za vas in za vaše velenje.«

DRUGO POGlavJE

POS�ANSTVO SALEZIJANSKE DRUŽINE

Čl. 14 – Karizmatično poslanstvo v Cerkvi in za Cerkev

Poslanstvo Cerkve izhaja iz svobodne pobude O eta, prehaja po pooblastilu Jezusa Kristusa in je ovekove eno po delu Svetega Duh.¹⁶ Poslanstvo je eno samo in je v mo i krsta in birme zaupano vsem lanom Božjega ljudstva. Posebne karizme Svetega Duha ga udejanjajo na razne na ine v odnosu do razli nih naslovnikov.¹⁷

Don Boskovo poslanstvo in poslanstvo njegove duhovne družine se vklju uje v skupen krš anski poklic v apostolatu. Ker ustreza duhovnemu daru, ima karizmatični izvor: to je Duh O eta in vstalega Gospoda, ki tako, kot je v preteklosti poslal don Boska mladim in ljudem ljudskih slojev, v teku zgodovine še naprej pošilja svoje duhovne sinove in h ere, da ovekove ijo mladinski, ljudski in misijonarski apostolat.

Tako posebno napotitev med drugim posredujejo znamenja asov.¹⁸ Za nas so potrebe in pri akovanje, navdihi in duhovne zahteve mladine, zlasti revne, preprostega ljudstva in še ne evangeliziranih ljudstev, znamenja, po katerih Sveti Duh v spremembah dogodkov in v razli nih družbenih in kulturnih razmerah kli e in pošilja razne skupine salezijanske družine, da opravljajo svoje poslanstvo.

Ker to poslanstvo poteka v Cerkvi in za Cerkev, je podvrženo potrditvi njene oblasti in njene zakonodaje, po katerih je karizmatično poslanstvo vklju eno v harmoni en razvoj cerkvenega delovanja na raznih ravneh.

¹⁶ C 2–4; M 2–4; E 2.

¹⁷ Gl. C 9b 13ab 17 32; LA 2a; M 2a 5 6 10 35–37.

¹⁸ Gl. CS 11.

Karizmati no poslanstvo se potem prakti no uresni uje v posebnem pravu vsake skupine salezijanske družine. Znotraj družbe sv. Fran iška Saleškega, družbe h era Marije Pomo nice in redovnih ustanov so zakoniti predstojniki/ce tisti, ki usmerjajo in pošiljajo. V nekaterih primerih je usmerjanje kolegialno: to se dogaja na primer pri volitvah lanov vrhovnega sveta pri delu zakonodajne skupš ine.

Pri don Boskovih prostovoljkah in drugih svetnih ustanovah, kot tudi pri salezijancih sotrudnikih, salezijanskih damah in drugih salezijanskih laiških združenjih ni ene same avtoritete, ki bi pošiljala. Posamezni lani pa seveda morajo dosledno uresni evati navodila glede poslanstva, ki so vsebovana v lastnih statutih, saj ta na podlagi posebnega prava dolo ajo konkretno uresni evanje salezijanskega svetnega apostolata.

Čl. 15 – Apostolska družina

Salezijanska družina je apostolska družina. Skupine, ki jo sestavljajo, so vse odgovorni subjekti, odgovorni za skupno poslanstvo, eprav v razli ni meri in razli nih oblikah.¹⁹

Ko je don Bosko ustanavljal družbo sv. Fran iška Saleškega in družbo h era Marije Pomo nice, ju je oblikoval kot redovni družbi, ne kontemplativni, temve »apostolski«. Po namenu svojih ustanoviteljev imajo don Boskovi duhovni sinovi in vse druge redovne družbe, ki danes pripadajo salezijanski družini, jasno apostolsko usmeritev in so del redovnih ustanov, priznanih kot »apostolske«. Nekatere skupine so nastale v tako imenovanih »misijonskih« krajih, s posebnim ciljem, da bi sodelovale pri delu za evangelizacijo ad gentes v razli nih razmerah in kulturah. V to kategorijo spadajo: sestre Jezusove ljubezni, sestre dekle Brezmadežnega Marijinega Srca, misijonske sestre Marije Pomo nice kristjanov, sestre katehistinje Marije brezmadežne Pomo nice, h ere kraljevske asti Marije Brezmadežne, sestre Marije Pomo nice (Auxiliatrix).

Združenja salezijancev sotrudnikov, salezijanskih dam, pri evalcev Vstalega in Nova pesem (Cançâ'o Nova) so cerkvena združenja apostol-

¹⁹ ACGS 163.

skega značaja, ki so bila ustanovljena s posebnim namenom širokega in ožjega pomena, s svetnim značajem, da bi izpolnjevala don Boskovo poslanstvo in poslanstvo svojih ustanoviteljev.

Svetni institut don Boskovich prostovoljk, h era kraljevskega dostojanstva Marije Brezmadežne, prostovoljci z don Boskom in Uenci (The Disciples) imajo vsi apostolske cilje; njihovi člani opravljajo salezijanski apostolat svetnega tipa v družinskem okolju, v svetu dela, na socialnem področju in civilnega prizadevanja.

V moči svojega posebnega poklica je posamezna oseba, ki pripada raznim skupinam, napotena, poklicana torej, da opravlja skupno poslanstvo po vlogi, ki ji je bilo zaupano, po sposobnostih in zmožnostih, ki so ji lastne.

Na temelju določb konstitucij pri salezijancih in h erah Marije Pomonice in pri drugih redovnih ustanovah sprejema in uresničuje poslanstvo predvsem skupnost – bodisi inšpektorialna bodisi krajevna, ki je torej prvenstven subjekt poslanstva.

Čl. 16 – »Mladinsko, ljudsko in misijonsko poslanstvo«

Poslanstvo salezijanske družine je namenjeno mladim in odraslim, ki jih imamo za nosilce in nosilnike vzgoje, delujejo pa v posebnih družbenih, kulturnih, verskih in cerkvenih razmerah, s posebnim odnosom do »krajev poslanstva«. Za to se je uveljavil izraz mladinsko, ljudsko in misijonsko poslanstvo, tri razsežnosti, ki se med seboj dopolnjujejo.

1. Mladinsko poslanstvo. Po natančnih don Boskovich namenih imajo skupine salezijanske družine, ki jih je on ustanovil, za prednostne nosilce revne, zapuščene in ogrožene mlade, ali v sodobnem jeziku, moško in žensko mladino, ki je bolj potrebna pomoči zaradi ekonomske revšine, pomanjkanja ustvenega, kulturnega ali duhovnega življenja. To odločitev si na specifičen način delijo z drugimi skupinami in je uzakonjena v njihovih konstitucijah. V svetu mladih vse skupine namenjajo posebno pozornost tistim, ki kažejo znamenja posebnega apostolskega, laiškega, posvečenega in duhovniškega poklica.

Nekatere skupine se prednostno posve ajo odraš ajo im in mladim fantom. Druge skupine dajejo prednost ženski mladini na vseh stopnjah razvojne dobe. Spet drugi se posve ajo vsej mladini brez razlike. Številne so tudi skupine, ki namenjajo prednostno pozornost fantom in dekletom, žrtvam težkih oblik izrinjenosti na rob družbe, izkoriš anja in nasilja.

2. Ljudsko poslanstvo. Don Bosko, razsvetljen od zgoraj, se je zanimal tudi za odrasle, zlasti za ponižane in revne, za ljudske sloje, za mestni proletariat, priseljence, izrinjene na rob, z eno besedo, za vse tiste, ki so bili najbolj potrebni gmotne in duhovne pomo i. Skupine salezijanske družine, zveste don Boskovim smernicam, se odlo ajo za to isto prednostno poslanstvo. Združenje Marije Pomo nice je v svoj novi pravilnik vneslo salezijanski apostolat, ki ga namenja predvsem ljudem ljudskih slojev.

Posebna pozornost velja družini, prednostnemu kraju humanizacije, ki je namenjen pripravi mladih na ljubezen, na sprejemanje življenja, prvo šolo solidarnosti med ljudmi in ljudstvi. Vsi so ji dolžni zagotavljati dostojanstvo in trdnost, da bi vedno bolj o itno postajala mala »doma a Cerkev«. ²⁰

Nekatere skupine v mo i posebne karizme razširjajo svoj salezijanski apostolat na posebne skupine oseb: h erke presvetih Src gobavcem, sestre Jezusove ljubezni ostarelim, salezijanske dame pa bolnikom.

3. Misijonski apostolat ad gentes. Don Bosko je gojil misijonski ideal in bil konkretno udeležen pri misijonskem delu Cerkve v svojem asu. Hotel je, da se salezijanska družba in družba h era Marije Pomo nice posve ata »misijonom«; v tem sta bili dejavni obe redovni družbi vse od za etka, z izrednim širjenjem pa sta postali navzo i na vseh celinah. Misijonarsko sodelovanje je tudi bilo vse od za etka bistvena razsežnost združenja salezijancev sotrudnikov. Tudi sestre misijonarke Marije Pomo nice kristjanov in sestre katehistinje Marije brezmadežne Pomo nice se prednostno posve ajo misijonarskemu delu.

²⁰ C 11b.

Taka oblika salezijanskega apostolata postaja jasna v poslanstvu don Boskovich prostovoljk, h era presvetih Src, salezijanskih oblatinj presvetega Jezusovega Srca, sester Jezusove ljubezni, pri evalcev Vstalega, salezijanskih dam in uencev.

Čl. 17 – Služenje evangeliju

Da bi razodel O etovo obli je, ki »ljubi življenje«, se je Božji Sin u love il in se dal v služenje telesne in duhovne »blaginje« ljudi, posebno tistih, ki potrebujejo pomo in upanje: »Sin lovekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge« (Mr 10,45).

Po zgledu in nauku Jezusa iz Nazareta se Cerkev in v njej salezijanska družina daje v služenje (*diakonijo*) loveštvu z oznanjevanjem evangelija in klicanjem vseh k polnosti življenja.

To služenje po nauku pokoncilskega u iteljstva²¹ obsega: *prenovitev človeštva* s socialnimi ustanovami in z raznimi oblikami vzgojnega delovanja; osebno in skupnostno *krščansko pričevanje*; *izrecno oznanjevanje* evangelija z verskim poukom in katehezo; *misijonarsko delovanje* z medverskim dialogom (zlasti z medsebojno delitvijo življenja in molitve) s pripadniki drugih religij za boj proti krivim razmeram, njihovo spremljanje, kadar so pripravljeni vstopiti v Cerkev; *spodbujanje molitve*, posebno liturgije ne molitve krš anske skupnosti; številne *spodbude človeške in krščanske solidarnosti*; *evangelizacijska navzočnost* v pokrajinah, ki jih prežema verski indiferentizem ali ateizem.

Vzgojiti »dobre kristjane in poštene državljane« je namen, ki ga je ve krat izrazil don Bosko, da bi nazna il vse, kar potrebujejo mladi, da v polnosti živijo svoje loveško in krš ansko življenje: obleko, hrano, stanovanje, delo, šolanje, prosti as; veselje, prijateljstvo; dejavno vero, Božjo milost, pot posve enja; soudeležbo, zavzetost, vklju evanje v družbo in v Cerkev. Vzgojna izkušnja mu je svetovala na rt in poseben način dejav-

²¹ Gl. okrožnico *Evangelii nuntiandi* (O evangelizaciji, Ljubljana, 1976) Pavla VI. in encikliko *Redemptoris Missio* (Odrešenikovo poslanstvo, CD 46) Janeza Pavla II.

nosti, ki ju je vklju il v preventivni sistem, »ki temelji na razumu, veri in ljubeznivosti«. ²²

Razne skupine salezijanske družine, ki so prevzele don Boskovo sluntnjo in izkušnjo v lu i prenovljene koncilске eshatologije in papeškega u iteljstva o evangelizaciji, udejanjajo svojo vlogo vzgojiteljev in evangelizatorjev na razne na ine: »vzgojno-pastoralna služba« v duhu preventivnega sistema; »vzgajati z evangeliziranjem in evangelizirati z vzgajanjem«; celostna vzgoja v duhu preventivnega sistema; vzgajati in evangelizirati s »pedagogiko dobrote«; in druge ustrezne na ine.

V temelju so tri podro ja, na katerih salezijanska družina uresni uje svoje mnogovrstno evangeljsko služenje: napredek v love nosti, vzgoja, evangelizacija.

Vse skupine vidijo v evangelizaciji, ki je oznanjevanje in pri evanje evangelija, prednostni cilj svojega poslanstva.

Čl. 18 – V novih verskih in kulturnih okoljih

Na poti preнове in ob estva je salezijanska družina med vsemi silnicami, ki jo obdajajo, dozorela za nekatere temeljne odlo itve glede misijonskega prizadevanja v novih kulturnih okoljih, za katera so med drugim zna ilne vedno hitrejše spremembe miselnosti in navad ter vedno ve ja mobilnost ljudi v primerjavi s sedanjostjo, in to na istem podro ju, ki sicer pripadajo raznim verstvom in kulturam.

1. *Pospeševati salezijanski humanizem.* Ta v središ e postavlja osebo, kate re dostojanstvo je treba š ititi in pospeševati v vseh njenih izrazih. V odnosu do vzgoje pomeni to vzbujati in vklju iti vse mladostne sposobnosti: sposobnosti razuma; pestrost ustvenih sposobnosti; mo i volje, ki jih usmerja svoboda in krepi milost.

Nadalje ceni vse pristno loveške vrednote. Med temi vrednote dela in kulture, prijateljstva in civilnega prizadevanja, umetniškega uta, stro-

²² J. BOSKO, *Il sistema preventivo nella educazione della gioventù*, v PIETRO BRAIDO (ed.), *Don Bosco Educatore, scritti e testimonianze*, LAS, Rim 1997, str. 248 sl.

kovne usposobljenosti in znanstvenih dosežkov, moralne poštenosti tako v zasebnem kot javnem okolju in majhnih vsakdanjih resni nosti, ki življenju dajejo poseben ar; te vrednote morajo braniti in pospeševati prav vsi.

Salezijanski humanizem si nadalje prizadeva, da dá smisel vsakemu dnevu; tako je razlog upanja in dobre prihodnosti za posameznika in za družbo.

Kon no si postavlja za cilj, da pomaga vsakomur, da najde ustrezno mesto v družbi in v Cerkvi, in priznava, da ima vsak mlad lovek pravico do pomo i, da spozna svoj poklic.

2. *Vključiti se v konkretne razmere.* Za vse skupine salezijanske družine, ki delujejo na raznih celinah in se trudijo za loveka, to ni lahek izziv, ker so razmere na socialnem, kulturnem in verskem podro ju težke in zapletene. Da bi odgovori na razmere, ki se pojavljajo, bili stvarni in u inkoviti, se zahteva sposobnost razumnega in strokovnega soo enja s krajevnimi razmerami, pri emer se je treba navdihovati ob papeških smernicah in smernicah krajevnih škofov.
3. *Gojiti pomenljivost.* Tako vklju evanje postane pomenljivo bodisi zaradi pri evanja medsebojnega podarjanja bodisi zaradi delovnih predlogov, do katerih pridejo po neposrednem in dolgem poslušanju ljudstva, bodisi zaradi vplivov medsebojne vzgoje, ki se razvijejo, kadar resni no ustvarjajo skupno usodo.

Skupaj se torej spoprijemajo s težavami in dolo ajo cilje: problemi, ki lahko nastajajo z ljudmi in ustanovami; obramba in uveljavljanje etičnih vrednot v spoštovanju, ki so isto asno izraz razli nih stališ in prepri anj; nove rešitve, na katere je treba gledati na podlagi prejšnjih izkušenj in s pogledom v prihodnost; obramba pravic tistih, ki so slabši in ogroženi; u inkovita navzo nost v politih središ ih, posebno tam, kjer ustvarjajo politiko vzgoje; pospeševanje javnega mnenja, ki se hrani s loveškimi, evangeljskimi in salezijanskimi vrednotami.

Samo po sebi je umevno, da merilo pomenljivosti salezijanske navzo nosti ni enako uporabno v razli nih konkretnih zemljepisnih in kulturnih okoljih; to, kar je mogo e in primerno v enem kraju, ni

nujno, da je tako v drugem kraju; to, kar nekateri lahko storijo v dolo enih razmerah, je lahko nemogo e v drugih. Zvestoba skupnemu poslanstvu ne nalaga enake poti razli nim osebam.

4. *Sprejeti izziv sredstev družbenega obveščanja.* Don Bosko je spoznal u inkovitost družbenega obveš anja in je kot dediš ino svoji duhovni družini zapustil nalogo, da ga ovrednoti kot sredstvo osebne in skupnostne rasti ter hkrati kot obrambo in pospeševanje vere med preprostimi ljudstvom.

Danes tehni na in informacijska sredstva objavljajo to, kar je neko veljalo kot zasebno, delujejo na trenutek nasilno, vplivajo na ogromne množice prebivalstva, predvsem pa o arajo mlade, povzro ajo spremembe v na inu mišljenja in medsebojnih odnosih, širijo ponudbe za življenje, ki niso vedno v skladu s humanizmom, ki ga navdihujejo krš anske vrednote.

Na drugi strani pa ta sredstva dajejo ogromne možnosti za vzgojo in evangelizacijo. Z možnostjo povezovanja v mreži in komunikaciji na daljavo namre omogo ajo uresni enje raznih oblik vplivov in sprožijo sinergijo, ki si je v preteklosti nismo mogli niti zamišljati. Don Boskova apostolska družina skuša izkoristiti še neraziskane možnosti v salezijanskem poslanstvu in uporabiti priložnosti, ki jih daje družba, tako da povezuje pridobljene zmožnosti in uvaja novo ustvarjalnost.

Čl. 19 – Občestvo in sodelovanje v poslanstvu

Vež, ki združuje lane naše družine, je vež »misijonarskega občestva«. ²³ Razne skupine so zato poklicane, da živijo dar občestva, ki izhaja iz Boga, in opravljajo skupno, pa vendar razli no evangeljsko služenje, glede na razne naslovnike, posebne cilje in posebne na ine.

Don Bosko je pri vsem svojem delovanju kot vzgojitelj, pastir in ustanovitelj pokazal veliko sposobnost, da spozna možnosti in talente vsakogar, da prebudi soodgovornost tudi pri svojih najmlajših sodelavcih,

²³ AL 32.

uskлади v apostolskem delu zelo razli ne sposobnosti in dolo i vsakemu delo, ki ustreza njegovi naravi, darovom in vzgoji. Vedno se je zavedal potrebe po sodelujo i ljubezni v vzgojni in pastoralni službi, prepri an, da Sveti Duh vzbuja karizme v blagor vse Cerkve.

Ob estvo med skupinami v poslanstvu in za poslanstvo se kaže vedno bolj nepogrešljivo glede na vzgojno in misijonarsko prizadevanje; kot nujno namre opažamo potrebo po povezovanju v delovanju, po predlaganju razli nih vzorcev krš anskega življenja in po zagotavljanju služb, ki se dopolnjujejo.

Na ta na in skupno delovanje ve a u inkovitost pri evanja, oznanjevanje evangelija napravi bolj prepri ljivo, pospešuje bolj živo apostolsko ljubezen, ustvarja možnost poglobljanja zna ilnih potez vsake skupnosti, medtem ko kaže in krepi identiteto družine v ob estvu in poslanstvu.

Zato je treba ob spoštovanju samostojnosti vsake skupine ohranjati, in e je potrebno, vklju evati mogo e oblike sodelovanja.

Čl. 20 – Samostojnost in izvirnost vsake skupine

Ob estvo v poslanstvu in za poslanstvo ne oškoduje, temve pojasnjuje in krepi samostojnost in izvirnost vsake skupine v družini.

Razli ne skupine namre uživajo samostojnost ne samo duhovno, formativno, ekonomsko in vodstveno, temve tudi apostolsko, tako da uresni ujejo poslanstvo v lastnih strukturah in na posebne na ine.

Ne gre namre za to, da bi uvedli enako ravnanje pri vseh; to bi izni ilo razlike in ustvarilo zmedo in negotovost v apostolskem delu. Gre bolj za to, da uskladijo lastno ravnanje v skupnem na rtu, pri katerem vsi sodelujejo.

Izvirnost vsake skupine v ob estvu je treba torej priznavati in pospeševati. Mladi imajo pravico, da se obogatijo s posebnim služenjem vsake skupine. To je tudi bogastvo za salezijansko družino in za celotno Cerkev, ki na ta na in pomnoži dejavno mo v dobro mladih. To ob estvo v avtonomiji vabi k soodgovornosti v poslanstvu, ne vklju uje pa nujno soodgovornosti v vsaki posamezni dejavnosti ali na vsakem posebnem podro ju.

Čl. 21 – Apostolska soodgovornost

Soodgovornost zahteva kot predhodni pogoj, da si vsaka skupina zagotovi sposobnost samostojnosti za lasten razvoj, za formacijo članov, za apostolske pobude in da z največjo prizadevnostjo uresniči poseben poklic in poslanstvo ter znotraj skupine zagotovi tisto življenjsko moč, ki je sad zvestobe in ustvarjalnosti.

Potem je zaželeno: 1. Sodelovanje med skupino in skupino, da uresniči salezijansko poslanstvo na njenih različnih področjih in v različnih vrstah ustanov. 2. Sodelovanje skupin, ki živijo in delujejo na istem območju, v povezavi s pastoralnimi ustanovami krajevnih Cerkev in civilnimi ustanovami, da tako lahko dajo salezijanski prispevek, pester po svojem bogastvu in vsebinah, v skupno izgradnjo civilizacije ljubezni.

Samo po sebi je umevno, da uresniči evanđe skupnega narekuje prepleteno pot, ki lahko včasih zahteva odpoved posebnim vidikom ali ciljem, ki so sicer vezani samo na kako samo skupino pripadnosti.

Soodgovornost vsekakor zahteva skupno prizadevanje za doseg nekaterih skupnih ciljev. Vse skupine so poklicane, da skupaj z evangelijskimi vrednotami širijo značilne poteze karizmatične in duhovne identitete don Boskove apostolske družine. Te poteze označujejo celotno družino, zato ne morejo biti skrb samo nekaterih skupin. Vsi, tudi posamezniki, so osebno odgovorni za animiranje in pospeševanje duhovne dediščine, ki so jo prejeli.

Cilji, ki jih mora priznati in jim slediti vsaka posamezna skupina, so:

1. Medsebojna delitev vzgojne skrbi v trenutnem zgodovinskem okolju, v iskanju najprimernejše poti za vzgojo fantov in deklet za temeljne življenjske vrednote in za srečanje z evangelijem.
2. Spoznati preventivni sistem pomeni sintezo don Boskove vzgojne modrosti, je preroško sporočilo, ki ga je zapustil svojim dedičem in celotni Cerkvi. To je duhovna in vzgojna izkušnja, ki temelji na razumu, veri in ljubeznivosti.

Razum poudarja vrednote kršćanskega humanizma, kot so iskanje smisla, delo, študij, prijateljstvo, veselje, pobožnost, svoboda, ki ni lo-

ena od odgovornosti, skladnost med loveško modrostjo in kršansko umnostjo.

Vera pomeni dati prostor milosti, ki odrešuje, gojiti željo po Bogu, spodbujati srečanje s Kristusom Gospodom, kolikor daje poln smisel življenja in odgovor na željo po sreči, ter se postopno vključevati v življenje in poslanstvo Cerkve.

Ljubeznivost izraža potrebo, da za vzpostavljanje uinkovitega vzgojnega odnosa morajo mladi biti ne samo ljubljene, temveč morajo učiti, da so ljubljene; to je poseben način odnosov, ki pomeni hoteti dobro, ki prebujata energije mladega srca in mu pomaga zoreti vse do žrtvovanja.

Razum, vera in ljubeznivost so danes bolj kot kdaj prej nujno potrebne prvine za vzgojno dejavnost in so dragocen kvas, da omogočimo življenje bolj loveški družbi, kot odgovor na priakovanje novih rodov.

3. S prievanjem in z besedo razširjati salezijanskega duha: salezijanski humanizem stavi na vsakega posameznika in spodbuja vzgojitelje in vzgojiteljice, da neutrudno delujejo za njegovo rast, v asih tudi v težkih razmerah; to je prvi pogoj za novo civilizacijo ljubezni.
4. Pospeševati salezijansko gibanje: Don Bosko je mnoge vključeval v svoj vzgojni in misijonarski nart; na vseh ravneh je zahteval pozornost do svojih fantov in do ljudi v stiski. Obširno salezijansko gibanje in povezanost med številnimi silami, ki v njih delujejo, so ponudba, ki je koristna vsem.

TRETJE POGLAVJE

DUHOVNOST SALEZIJANSKE DRUŽINE

Čl. 22 – Obzorja apostolske duhovnosti salezijanske družine

Apostolska duhovnost je navdihovalno in animatorsko središ e življenja ob estva v poslanstvu in za poslanstvo salezijanske družine. Je namre ob estvo, ki se ne poraja iz loveškega nar tovanja in ne sovpada s še tako popolno organizacijo ali s prefinjenimi tehnikami združevanja, temve izvira iz pastoralne ljubezni, ki jo je Sveti Duh vzbudil v don Boskovem srcu in ga je vodil vse do svetosti.

Duhovnost pomeni, da naše življenje vodi Sveti Duh. On je tisti, ki nagrajuje s svojimi karizmami razne skupine, ki pripadajo eni družini. *Apostolska* pomeni notranjo mo , ki spodbuja k darovanju in služenju ter daje odrešilno u inkovitost vzgojni in evangelizacijski dejavnosti ter združuje vse življenje okoli tega navdihovalnega središ a.

lani salezijanske družine na pobudo vere, upanja in ljubezni sodelujejo pri Božjem delovanju, ki vedno deluje tako, da vsakemu podarja svojo usmiljeno ljubezen; tako se utijo globoko vklju ene v ob estvo in apostolat Cerkve.

Čl. 23 – Sodelovati z Bogom Očetom

Postaviti Boga kot zedinjajo e središ e svojega življenja, kot vir bratskega ob estva in navdihovalca lastnega delovanja predpostavlja dolo eno podobo o Bogu. To ni oddaljeni Bog, ki je potopljen v svoj samotni in nevznemirljivi molk, ki se ne zanima za zemljo, temve je Bog-Ljubezen (prim. *1 Jn* 4,16), ki se docela podarja loveštvu, »je O e, ki dela« (*Jn* 5,17), deli življenje s svojimi otroki, dejansko in z neskon no ljubeznijo pripravljen priti naproti globokemu pri akovanju ljudi; to je Bog, ki se

tako vmeša v našo zgodovino, da se da na razpolago loveški svobodi s tveganjem, da ga bodo zavrnil, in se vedno daruje kot ljubezen, ki odpušča (*agape*).²⁴

Mol e , vendar u inkovit Delavec sredi zgodovine, ta Bog pridružuje sebi aktivne sodelavce in dejavne sodelavke, ki v konkretnih življenjskih razmerah dajejo svoje mo i za oznanjanje njegove ljubezni in za opravljanje dobrih del; iz njega pa zajemajo mo za ljubezen, darovanje in služenje.

Za salezijansko družino in njene lane »živeti v Božji navzo nosti« pomeni gojiti mo an in nenehen odnos ljubezni do Boga (»združenje z Bogom«); po utiti se zato napolnjeni z ljubeznijo, podobno njegov; to je ljubeznijo, ki se daje prostovoljno in nesebi no ter se žrtvuje za prednostne naslovnike svojega poslanstva; pomeni tudi znati vzeti in sprejeti znamenja Božje skrivnostne navzo nosti v pri akovanju in zahtevah mož in žena našega asa.

Prav temu Bogu, usmiljenemu O etu, je don Bosko namenil svoj sr ni vzdih Da mihi animas, cetera tolle. Don Bosko ponavlja vsem svojim u encem in u enkam: »Najbolj Božja od vseh Božjih stvari je sodelovati z Bogom pri reševanju duš; to je varna pot resni ne svetosti.«

Čl. 24 – Živeti Kristusova čustva

Don Bosko je v središ e svojega duhovnega življenja in apostolskega delovanja postavil prepri ano pobožnost do Jezusa, navzo ega v evharistiji, hišnega Gospodarja, kakor je imel navado re i, in do Božjega Odrešenika, igar zveli avna dejanja je skušal posnemati.

Vcepljeni na Kristusa v mo i krsta, se damo asimilirati njemu, smo u ljivi za delovanje Svetega Duha, dokler ne moremo re i s sv. Pavlom: »Kajti živeti je zame Kristus« (Flp 1,21), »Ne živim ve jaz, ampak Kristus živi v meni« (Gal, 2,20); sprejemamo pa tudi drugo apostolovo spodbudo: »To mislite v sebi, kar je tudi v Kristusu Jezusu« (Flp 2,5).

²⁴ Gl. BL 10.

To so: živa zavest, da je poslan od Boga, da ga v vsem vodi Duh; brezpogojna pokoršina Oetu v izpolnjevanju zaupanega poslanstva, spoprijemajo se pogumno s težavami in nasprotovanji (prim. Jn 5,17sl.); nenehno in veliko-dušno prizadevanje, da reši ljudi vsake oblike smrti in vsem prinaša življenje in veselje; zavzeta skrb za male in uboge s skrbnostjo Dobrega pastirja; ljubezen, ki vedno odpušava vse, dokler ne postane žrtev na križu; obljuba, da bo postal sopotnik svojih uencev, kot je bil z uencema na poti v Emavs.

Je podoba Dobrega pastirja, ki naj posebej vodi in navdihuje naše delovanje in nam nakaže dva dragocena pogleda na salezijansko apostolsko duhovnost.

Prvi: apostol/ka Gospoda Jezusa v središče svoje pozornosti postavi osebo kot takšno in jo ljubi takšno, kot je, brez predsodkov in izključenja, prav kakor to dela Dobri pastir tudi z izgubljeno ovco.

Drugi: apostol/ka ne predlaga sam/a sebe, temve vedno samo Gospoda Jezusa, edinega, ki lahko osvobaja vsake oblike suženjstva, edinega, ki lahko vodi na pašnike večnega življenja (prim. Jn 10,1–15), edinega, ki nikoli ne zapusti tistega, ki je zašel s prave poti, ampak je solidaren z njegovo slabotnostjo in ga poln zaupanja in upanja išče, najde in ga pripelje nazaj, da bi imel življenje v polnosti.

Ukoreniniti se v Kristusa in se upodobiti po njem je najgloblje veselje za don Boskovega sina in hčer. Od tod ljubezen do Božje besede in želja, da bi živeli Kristusovo skrivnost, kakor jo predstavlja bogoslužje Cerkve; zavzeto obhajanje zakramentov evharistije in sprave, ki vzgajata za kršćansko svobodo, za spreobrnjenje srca, za duha medsebojne delitve in služenja; udeležba pri Gospodovi velikonočni skrivnosti, ki loveka odpira za novo pojmovanje življenja ter njegovega osebnega, skupnostnega, notranjega in socialnega pomena.

Čl. 25 – Dati se poučiti Svetemu Duhu

Kršćansko življenje je po svoji naravi življenje v Svetem Duhu. Salezijanska družina je, vključena v pot prenove, kot jo je spodbudil 2. vatikanski koncil, skušala poglobiti odnose z Duhom vstalega Gospoda, tako da je

opredelila svojo identiteto z don Boskovo karizmo, ki je pravi dar Svetega Duha in vir duhovnosti, ki poživlja njegovo apostolsko družino.

Smernice, ki izhajajo iz podobe Svetega Duha, so vzete iz razodete Božje besede, so posebno razsvetljuje e za duhovno-apostolsko življenje lanov razli nih skupin salezijanske družine: Sveti Duh je stvarnik in daje življenje; je poslani od O eta in od Vstalega, da v zgodovini podaljšuje delo odrešenja; je tisti, ki verne vpeljuje v resnico/Kristusa, da bi živeli v njem in iz njega; je glas, ki govori loveški vesti, da jo odpre za lu resnice in jo razpoloži za dar ljubezni;²⁵ je posebno živa in u inkovita navzo nost v krš anskih skupnostih, ki jih povezuje v ob estvo in v služenje, tako da v vernike vliva duha poslanstva; je tisti, ki hodi pred njimi, jim pomaga in spremlja vse, ki se zavzemajo za delo evangelizacije.²⁶

Drže, ki naj jih imajo lani salezijanske družine v svojih odnosih, so: vedrina in zaupanje, s prepri anjem, da nas vedno podpira mo Svete- ga Duha; u ljivost za njegove skrite navdihe; modro razlo evanje njegove navzo nosti v lovekovem dogajanju, tako osebno kot skupnostno; modro in pogumno sodelovanje pri delovanju za prihod Božjega kralje- stva v življenju ljudi v Cerkvi in v družbi; hvaležnost za don Boskovo ka- rizmo in za velikodušnost pri uresni evanju njegovega vzgojnega in apo- stolskega na rta.

Čl. 26 – Občestvo in poslanstvo v Cerkvi

Don Bosko je gojil veliko ljubezen do Cerkve in jo je kazal v utu pripa- dnosti cerkvenemu ob estvu. Hkrati se je zavedal, da je prejel posebno karizmo za vzgojo mladih, ki jo je razvijal za izgradnjo Cerkve v raznih kulturnih okoljih.

Don Boskova družina ima v svoji zakladnici bogato izro ilo sinovske vdanosti Petrovemu nasledniku ter ob estva in sodelovanja s krajevni-

²⁵ Gl. LA 29c; CS 22e.

²⁶ M 4.

mi Cerkvami: »Kakršnen koli napor je majhen, kadar gre za Cerkev in za papeštvo.«²⁷ »Kadar nam papež izrazi kako željo, je to za nas ukaz.«²⁸

Ta brezpogojna vdanost papežu pri don Bosku izraža njegovo navdušeno ljubezen do Cerkve. To je dediščina, ki jo mi sprejemamo in po njej živimo.

Cerkev je namreč vidna navzočnost vstalega Kristusa v zgodovini loveštva; je obstoj bratov v edinosti vere ter v različnosti karizem in služnja; je ljubezen, ki spodbuja, da omogočimo spoznati ljubezen do Boga z oznanjevanjem evangelija; je služjenje, namenjeno loveštvu za izgradnjo sveta, ki naj ustreza Božjemu namrtu; je družina, ki ima središče edinosti v Kristusu Gospodu in služabnika edinosti v Petrovem nasledniku.

Duhovnost, ki smo jo podedovali od don Boska, je pretežno cerkvena: izraža in hrani obstoj Cerkve tako, da v naročju kršćanskih obstev vgradi mrežo bratskih odnosov in dejavnega sodelovanja; je vzgojna duhovnost, ki si zadaja nalogo, da pomaga mladim in revnim, da se v Cerkvi dobro počutijo, da so graditelji Cerkve in deležni njenega poslanstva; je duhovnost, ki bogati celotno Cerkev z darom svetosti svojih številnih sinov in hčera.

Čl. 27 – Duhovnost vsakdanjega življenja

Don Bosko se je navdihoval pri sv. Frančišku Saleškem in ga priznaval za ustitelja preproste duhovnosti, ker je bistvena; ljudska, ker je odprta za vse; simpatična, ker je napolnjena s loveškimi vrednotami in zato posebno dovzetna za vzgojno delovanje. V svojem temeljnem delu (*Teotim ali razprava o ljubezni do Boga*) sveti ženevski škof govori o 'zamaknjenju'. Ta beseda se ne nanaša toliko na izredne duhovne pojave, saj sam pomen izraza nakazuje izhod iz sebe in približevanje naproti drugemu; je izkušnja tistega, ki se dá Bogu privlačiti, prepričati in osvoboditi tako, da vedno bolj prodira v njegovo skrivnost.

²⁷ MB V, str. 577; K SDB, l. 13.

²⁸ Gl. MB V, str. 573.

Za sv. Fran iška Saleškega obstajajo tri oblike zamaknjenja:

razumsko zamaknjenje: je strmenje nad tem, kar je Bog, pa tudi ude-
nje nad velikimi deli, ki jih je ob stvarjenju in jih še vedno uresni uje
v življenju posameznikov in v zgodovini ljudi; je videnje, ki se razvija,
e ga uporabimo za premišljevanje Božje besede: je namre beseda, ki
odpira o i in omogo a videti stvari s samim Božjim pogledom;

čustveno zamaknjenje: je osebna izkušnja Božje ljubezni do nas, tako
da raste želja, da bi odgovorili nanjo; hranjeni s tako ljubeznijo, smo
pripravljeni darovati darove in življenje v njegovo ast in za Božje
kraljestvo; predpostavlja stalno budnost, o iš evanje srca in dejavno
molitev;

zamaknjenje delovanja in življenja: za Fran iška Saleškega je to za-
maknjenje, ki krona drugi dve, kajti razumska bi se lahko razblinila v
isto modrovanje, ustvena pa v golo ustvovanje. Zamaknjenje delo-
vanja namre razodeva velikodušnost in zastonjskost, ki lahko pride-
ta le od Boga; spremeni pa se v konkretno predanost in prizadevanje
za blagor ljudi v raznih oblikah ljubezni.

Salezijanska družina je ob ponovnem spoznavanju don Boska usta-
novitelja izrazila zahteve duhovnosti in mistike sv. Fran iška Saleškega s
preprostimi in obvezujo imi besedami: *duhovnost vsakdanjega življenja*.

Čl. 28 – Don Boskova »delovna kontemplacija«

Don Boskova mistika se izraža v njegovem geslu *Da mihi animas, cetera tolle*; ena imo jo z »zamaknjenjem delovanja« sv. Fran iška Saleškega. To je mistika vsakdanjega dela, da mislimo, ustvujemo in ho emo skladno z Bogom; zaradi tega nas potrebe sobratov, zlasti mladine, in apostolske de-
javnosti kli ejo k molitvi, medtem ko nenehna molitev hrani velikodušno in požrtvovalno delo z Bogom za dobro bratov.

To je mistika »delovne zamaknjenosti«, kot jo opiše bl. Filip Rinaldi, dober poznavalec don Boskovega notranjega sveta: »Don Bosko je *poistil*

do najvišje popolnosti svojo zunanjo dejavnost, ki je bila neutrudljiva, izrpavajo a, obširna, polna odgovornosti, z notranjim življenjem, ki je izviralo iz ob utja Božje navzo nosti; to je postopoma postajalo vsakdanje, vztrajno in živo, tako da je postalo *popolno združenje* z Bogom. Tako je v sebi uresni il najpopolnejše stanje, ki je *delovna kontemplacija*, zamaknjene delovanja, v kateri se je z vneseno vedrino za odrešenje duš použil do konca.«²⁹

Salezijanska družina sprejema to mistiko, ki jo je tako zavzeto živel don Bosko, in jo je zapustil kot dragoceno dediš ino svojim duhovnim u encem in u enkam.

Čl. 29 – Dinamična apostolska ljubezen

Dinami na apostolska ljubezen pomeni srce don Boskovega duha, sr iko salezijanskega življenja, pa tudi apostolsko prizadevanje lanov salezijanske družine.

Ljubezen je lastno ime za Boga (prim. 1 Jn 4,16). Ljubezen ne razkri-va samo mo i loveškega srca, temve je tudi deležnost pri predhodnem O etovem usmiljenju, pri so utnem Kristusovem Srcu in pri neizrekljivi ljubezni Svetega Duha. To je razpoznavno znamenje Gospodovih u enc-
cev: ljubiti drug drugega z isto ljubeznijo, s katero ljubi Bog.

Apostolska: je sodelovanje pri neskon ni O etovi ljubezni, ki pošilja Jezusa, da bi ljudje imeli življenje v polnosti; je udeležba pri skrbi Dobrega pastirja za odrešenje vseh; je odprtost za pretok ljubezni, s katero Sveti Duh deluje v vesti in v zgodovini ljudi.

Dinami na: izraža živahnost delovanja, sposobnost odkrivanja novega, nezadovoljstvo s tistim, kar je že storjeno, neprilagodljivost navadam, izogibanje vsaki vrsti površnosti in udobnosti; namesto tega pa zavzeto in ustvarjalno iskanje tistega, kar je bolj potrebno in u inkovito, da konkretno odgovorimo na pri akovanje sveta mladine in preprostega ljudstva.

²⁹ RINALDI F., *Conferenze e scritti* (LDC, Leuman-Torino 1990), str. 144.

Za vse to don Bosko uporablja ime oratorijsko srce: to je gore nost, zavzetost, dajanje na razpolago vseh virov mo i, iskanje novih dejavnosti, sposobnost upiranja preizkušnjam, volja do novega za etka kljub neuspehom, negovan in nezlomljiv optimizem; to je skrbnost, polna vere in ljubezni, ki v Mariji vidi svetel zgled darovanja samega sebe.

V skupinah, v katerih se salezijansko služenje soo a z otroško in deško dobo, postane dinami na apostolska ljubezen evangelijska nežnost; v skupinah, ki vzgajajo odraš ajo e in mlade, postane sprejemanje, soudeležba in vodenje naproti ciljem zorenja; v skupinah, ki se posve ajo skrbi oseb, ki jih tarejo najrazli nejše oblike revš ine, privzame ton usmiljene in previdnostne ljubezni; v skupinah, ki namenjajo svoj apostolat bolnim in ostarelim, se spremeni v so utno ljubezen; pri h erah svetih Src se kaže kot žrtvovana ljubezen, posebno do gobavcev; v skupinah, ki se zavzemajo za salezijanski apostolat med preprostimi ljudmi, ki so razpršeni po oddaljenih vaseh ali izgubljeni v neurejenih mestnih etrtih, se spremeni v ponižno, solidarno in darovanjsko ljubezen.

Čl. 30 – Milost edinosti

Besede, ki jih uporabljamo v salezijanski izkušnji, da bi izrazili vir apostolske ljubezni, so: milost enosti, apostolska notranjost, kontemplativna razsežnost življenja, sinteza življenja, isti vzgib ljubezni do Boga in do mladih, bogoslužje življenja.

Evangelizirati z vzgajanjem in vzgajati z evangeliziranjem je že kar razširjen izraz, s katerim izražamo notranjo edinost lanov salezijanske družine, ker se ne nanaša samo na vzgojne metode, temve tudi na duhovnost posameznih skupin: kadar se damo voditi Svetemu Duhu, tedaj življenje in apostolat postaneta celota, tako kot molitev in delo, ljubezen do Boga in do bližnjega, skrb zase in za druge, vzgoja love nosti in označanje evangelija, pripadnost eni skupini in vklju enost v Cerkev. Vse teži k edinosti; prav življenjska povezava je lastna svetosti. Od tod izvira neverjetna mo delovanja in pri evanja za mo Svetega Duha, ki je vzel celotno osebo v posest in iz nje napravi svobodno in veselo orodje svojega delovanja.

Apostolska ljubezen je za vsakega pripadnika salezijanske družine notranje in dinamično po elo, ki je sposobno povezati v enoto številne razli ne dejavnosti in vsakdanje skrbi. Pospešuje združitev v enotno notranje gibanje dveh nelo ljvih polov apostolske ljubezni: mo ne ljubezni do Boga in do bližnjega.

Čl. 31 – Prednostna ljubezen do mladih in predanost preprostemu ljudstvu

Da bi don Boskovi uenci in uenke uinkovito opravljali mladinsko in ljudsko poslanstvo, gojijo resnično prednostno ljubezen do mladih in se darujejo za preprosto ljudstvo. Prepričani so, da doživljajo Boga po tistih, h katerim so poslani: po mladini in preprostem ljudstvu, posebno ubogih.

Fante in dekleta sprejemamo kot Božji dar salezijanski družini; so polje, ki sta ga Jezus in Marija pokazala don Bosku, na katerem naj opravlja svojo dejavnost, za nas vse pa so bistveni del salezijanskega poklica in poslanstva.

Biti predani mladim pomeni imeti srce, ki je nenehno obrnjeno k njim, tako da smo dovzetni za navdihe in želje, za probleme in zahteve. Pomeni tudi, da se srečujemo z njimi na to, ki njihovega dozorevanja; vendar ne samo, da bi jim delali družbo, temveč da bi jih privedli tja, kamor so poklicani; zato vzgojitelji računajo z močmi, ki jih mladi nosijo v sebi, in jih podpirajo pri naporni rasti, tako loveški kot kršanski, ter z njimi in zanje določajo mogoče korake vzgoje. V srcu navdušenih vzgojiteljev in oznanjevalcev evangelija vedno odmeva Pavlov klic: »Kristusova ljubezen nas namreč žene« (2 Kor 5,14).

Preprosto ljudstvo je naravno in redno okolje, kjer se srečujemo z mladimi, predvsem s tistimi, ki so bolj potrebni pomoči. Prizadevanje don Boskove družine se obračuna na preproste ljudi, ki jih podpiramo v trudu za loveški napredek in rast v veri, z izbiro in pospeševanjem loveških in evangeljskih vrednot, katerih nosilka je salezijanska družina, kakor so smisel življenja, upanje na boljšo prihodnost in vaja v solidarnosti.

Don Bosko je za rital pot vzgoje za vero preprostega ljudstva skupaj z združenjem salezijancev sotrudnikov in združenjem Marije Pomonice, tako da je ovrednotil vsebino ljudske vernosti.

Nadalje si je prizadeval za družbeno obveščanje, da bi z njim dosegel največje število ljudi z vzgojno in evangelizacijsko dejavnostjo.

Čl. 32 – Salezijanska ljubeznivost

Don Boskova ljubeznivost je nedvomno značilna poteza njegove vzgojne metode, ki je veljavna še danes tako v kršćanskih okoljih kot v svetovnih, kjer živijo mladi, ki pripadajo drugim verstvom.

Ne moremo se skriti samo na vzgojno načelo, temveč jo je treba imeti za bistveno prvino naše duhovnosti.

Ljubeznivost je namreč pristna ljubezen, ker zajema iz Boga; je ljubezen, ki se kaže v preprosti, prisrčni in zvesti govorici; je ljubezen, ki poraja željo po vzajemnosti; je ljubezen, ki vzbuja zaupanje, tako da odpira pot upanju in globoki komunikaciji (»vzgoja je zadeva srca«); je ljubezen, ki se razširja tako, da ustvarja družinsko ozračje, kjer je bivati skupaj lepo in bogato.

Ljubezen zahteva od vzgojitelja množico duhovno energijo: voljo biti navzoč in pri tem vztrajati; odpoved sebi in žrtev; istost ustev in samokontrola v vedenju; pozorno poslušanje in potrpežljivo čakanje, da pridemo do najprimernejših trenutkov in načinov; sposobnost odpuščanja in ponovnega vzpostavljanja stikov; krotkost tistega, ki zna v asih tudi izgubiti, pa še naprej verovati z razsvetljenim upanjem. Ni prave ljubezni brez odpovedi in ne askeze brez srečanja z Bogom v molitvi.

Ljubeznivost je sad pastoralne ljubezni. Don Bosko je dejal: »Na temelji naša medsebojna ljubezen? (...) Na želji, da rešim vaše duše, ki so bile odrešene z dragoceno krvjo Jezusa Kristusa, vi pa me ljubite, ker vas skušam voditi po poti vernega zveličanja. Torej je dobro naših duš temelj naše medsebojne ljubezni.«³⁰

³⁰ JANEZ BOSKO, Pismo Jožefu Lazeru in skupnosti obrtnikov v Valdoccu, Rim, 20. januarja 1874, v *Epistolario*, zv. IV, str. 208, izdal Francesco Motto, LAS Rim, 2003.

Ljubeznivost tako postane znamenje Božje ljubezni in orodje za prebujanje njegove navzočnosti v srcu tistih, ki jih je dosegla don Boskova dobrot; to je pot evangelizacije.

Od tod prepričanje, da zna ilnost apostolske ljubezni salezijanske družine ni le neka splošna ljubezen, temveč je to sposobnost ljubiti in biti ljubljen.

Čl. 33 – Optimizem in veselje v upanju

Bog se je v Jezusu iz Nazareta razodel kot »Bog veselja«³¹, evangelij pa je »vesela novica«, ki se začenja z »blagri«, ki pomenijo deležnost ljudi pri sami Božji blaženosti. Ne gre za kak površen, temveč globok dar, kajti veselje je več kot kratkotrajno ustvo, je namreč notranja energija, ki se upira tudi življenjskim težavam. Sveti Pavel pripominja: »Pri vsej svoji stiski sem poln tolažbe in moje veselje prekipeva« (2 Kor 7,4). V tem smislu je veselje, ki smo ga deležni na zemlji, velikonočni dar, predujem polnega veselja, ki ga bomo uživali v večnosti.

Don Bosko je uganil željo po sreči, ki navdaja mlade. Njihovo veselje je povezoval z govorico veselja na dvorišču in ob prazniku. Nikoli pa ni prenehal kazati na Boga kot vir pravega veselja. Nekateri njegovi spisi, kot npr. Preskrbljeni mladeniči, življenjepis Dominika Savia, zagovor, ki je vključen v Valentinovo zgodbo, so dokaz, kako ustrezno je povezoval milost in srečo. Njegovo vztrajanje pri »nagradi v nebesih« je preusmerjalo tostransko veselje v pripravo na dokončanje dopolnitve in polnosti.

V don Boskovi šoli član salezijanske družine v sebi goji nekatere države, ki spodbujajo veselje in ga prinašajo drugim.

1. Zaupanje v zmago dobrega: »V vsakem mladem loveku, naj bo še tako nesrečen,« piše don Bosko, »obstaja to kaka, ki je dovzetna za dobro; prva naloga vzgojitelja je, da poišče to točko, to občutljivo struno srca in iz tega naredi kaj dobrega.«³²

³¹ SV. FRAN IŠEK SALEŠKI, *Pismo predsednici Brulartovi*, Annecy, 18. febr. 1605, v *Oeuvres*, zv. XIII, str. 16.

³² MB V, str. 367.

2. Ceniti loveške vrednote: Don Boskov/a u enec/ka sprejema vrednote sveta in no e tarnati nad svojimi asi: ohranja vse, kar je dobro, posebno e je vse mladim in preprostim ljudem.
3. Vzgoja za vsakdanje veselje: potreben je potrpežljiv vzgojni napor, da se nau imo ali ponovno nau imo s preprostostjo okušati številne loveške radosti, ki jih Stvarnik vsak dan postavlja na našo pot.

Ker se don Boskov u enec in u enka popolnoma prepustita »Bogu veselja« in pri ujeta z deli in besedami za »evangelij veselja«, sta zato vedno vesela. To veselje razširjata in znata vzgajati za veselje krš anskega življenja ter za utenje praznika, spominjajo se Pavlovega naro ila: »Veselitate se v Gospodu zmeraj; ponavljam vam, veselitate se« (Flp 4,4).

Čl. 34 – Delo in zmernost

Uresni enje apostolske ljubezni vklju uje zahtevo po spreobrnjenju in o iš enju oziroma po smrti starega loveka, da se rodi, živi in se razvija novi lovek, ki je po podobi Jezusa, O etovega apostola, pripravljen vsak dan se žrtvovati pri apostolskem delu. Dati se pomeni izprazniti se, izprazniti se pa pomeni dati se napolniti z Bogom, da ga lahko podarim drugim. Lo itev, odpoved, žrtev so neodpovedljive prvine, ne zaradi veselja po askezi, temve preprosto iz logike ljubezni. Ni apostolata brez askeze in ne askeze brez mistike. Kdor se vsega da v službo poslanstva, ne potrebuje izrednih pokor; dovolj je, e v veri sprejema in z ljubeznijo daruje težave življenja in napore apostolskega dela.

Askeza, ki jo priporo a don Bosko, ima razne vidike: askeza ponižnosti, da se po utimo zgolj služabnike pred Bogom; askeza telesne pokore, da postanemo gospodarji nad samim seboj ter ohranjamo oblast nad uti in srcem ter smo uje i, da nam težnja po udobnosti ne zatre velikodušnosti; askeza poguma in potrpežljivosti, da vztrajamo pri delu tudi takrat, kadar tr imo ob trdo resni nost; askeza zapuš enosti, kadar nas dnevni dogodki približajo Jezusovemu križu.

Čl. 35 – Podjetnost in prožnost (Pobuda in učljivost)

Želja, da bi delali dobro, nas obvezuje, da iš emo najprimernejše poti za njeno uresni enje. Gre torej: za spoznavanje pravih potreb in dejanskih možnosti; za duhovno razlo evanje v lu i Božje besede; za pogum lotiti se novih podjetnosti; za ustvarjalnost pri še neznanih rešitvah; za prilagajanje spremenjenim razmeram; za sposobnost sodelovati in voljo po preverjanju.

Filip Rinaldi spominja salezijance – in njegova trditev velja za vse skupine salezijanske družine: »Ta prožnost prilagajanja vsem oblikam dobrega, ki se vedno znova poraja na podro ju love nosti, je duh, ki je lasten našim konstitucijam; dan, ko bi uvedli kaj, kar bi nasprotovalo temu našemu duhu, bi za našo družbo pomenil konec.«³³

Imamo veliko don Boskovich besed, ki priporo ajo duha podjetnosti: »V stvareh, ki so v blagor ogrožene mladine ali služijo pridobivanju duš za Boga, grem naprej vse do drznosti.«³⁴ »Povsod, kjer je to mogo e, se je treba zelo prilagoditi; uklonimo se sodobnim zahtevam, tudi navadam raznih krajev, da le ni kaj proti vesti.«³⁵

Ne gre le za problem na ina v ravnanju, temve za duhovno dejstvo, ker to prinaša nenehno prenavljanje nas samih in našega delovanja v pokorš ini Svetemu Duhu in v lu i znamenj asov.

Porajanje številnih skupin salezijanske družine, ki so nastale v 20. stoletju, je bilo sad podjetnosti in prožnosti ustanoviteljev teh skupin, zvestih in ustvarjalnih don Boskovich sinov.

Čl. 36 – Salezijanski duh molitve

Salezijanska molitev je apostolska; je vzgib, ki izhaja iz delovanja, ki loveka vodi k Bogu, in je vzgib Boga, ki loveka spodbudi k delovanju, da bi lovekova misel in srce bili polni Božje ljubezni.

³³ E. VIGANÒ, *Don Filippo Rinaldi, genuino testimone e Interprete dello »spirito salesiano«, v GVS 332, Rim, 5. decembra 1989.*

³⁴ Pismo Vespignaniju. *Epistolario CERIA III.*, str. 166–167; gl. tudi *MB XIV*, str. 662.

³⁵ *MB III*, str. 283.

Don Bosko ni namenjal veliko časa molitvi, niti ni uporabljal posebnih metod ali načinov (dovolj so mu bile »molitve dobrega kristjana«), saj sta pri njem bila delo in molitev eno in isto. Izredno delo, ki ga je zaposlovalo od jutra do večera, ni motilo njegove molitve, še več, spodbujalo jo je in usmerjalo; molitev, ki jo je gojil na dnu svojega srca, je v njem hranila obnovljeno energijo ljubezni, da se je vsega daroval v dobro svojih revnih fantov.

Že samo ime oratorij, ki ga je dal svoji prvi ustanovi, pomeni, da je v tem okolju bilo vse molitev ali je moglo postati molitev. Vse, kar je bilo dobrega storjenega v tej hiši, je bilo sad molitve, tako don Boskove, kot njegovih sodelavcev in njegovih fantov.

Molitev v tem širšem pomenu je torej značilna za tiste, ki živijo don Boskovo duhovnost in uresničujejo njegovo poslanstvo. Ne smemo pa zanemariti trenutkov izrecne molitve, ki se hrani s poslušanjem Božje besede in z odgovorom ljubezni, ki spreminja življenje v molitev in molitev v življenje.

Čl. 37 – Marija Pomočnica, učiteljica apostolske duhovnosti

Pobožnost do Marije je bila (skupaj s pobožnostjo do Jezusa, evharistije in papeštva) ena od treh pobožnosti, ki so zaznamovale don Boskovo duhovno in apostolsko življenje. Celotna salezijanska družina je in se čuti marijanska družina, porojena iz materinske skrbi brezmadežne Pomočnice. Vse skupine namreč izražajo to prepričanje v besedilih svojih konstitucij.

Za salezijance je Marija Pomočnica vzor in vodnica pri njihovem vzgojnem in apostolskem delu,³⁶ mati in učiteljica pri njihovem vzgojnem poslanstvu,³⁷ ki se ji posebej priporočajo v svojih molitvah.³⁸

Za hčerke Marije Pomočnice je Marija brezmadežna mati, ponižna dekla, mati Odrešenikova, mati in vzgojiteljica vsakega salezijanskega poklica in »prava predstojnica zavoda«.³⁹ Marija je vzor vere, upanja in ljubezni ter združenja s Kristusom, materinske skrbi in dobrote, posve-

³⁶ Gl. *K SDB*, l. 20, 34, 92.

³⁷ Gl. *P. t.*, l. 98.

³⁸ Gl. *P. t.*, l. 84, 87, 92.

³⁹ Gl. *K HMP*, l. 17, 18, 44, 79, 14.

nega življenja, molitve, razpoložljivosti, poslušanja, u ljivosti, sodelovanja in apostolske ljubezni.⁴⁰

Salezijanec/ka sotrudnik/ca »v brezmadežni Devici in Pomo nici odkriva globlji vidik svojega poklica: to je, biti pravi 'Božji sodelavec' pri uresni evanju njegovega odrešenjskega na rta.⁴¹

Za lane združenja Marije Pomo nice se izro itev Mariji uresni uje tako, da »sredi vsakdanjega življenja goji evangeljsko naravnost z zahvaljevanjem Bogu za vse udovite re i, ki nam jih nenehno naklanja, po Marijinem zgledu v zvestobi Bogu sprejemati tudi težave in križe«. ⁴²

Kakor imajo zapisano sestre Jezusove ljubezni, jim Marija pomaga, da živijo po navdihih Svetega Duha, da v središ e svojega življenja postavijo Jezusa Kristusa, da hranijo iskreno ljubezen in veliko zaupanje vanjo v svojih odnosih z ljudmi, da posnemajo zglede žene, ki veruje in iš e Božjo voljo sredi vsakdanjega življenja, ljube e matere, ki skrbi za druge, u enke Sina, igar besedo posluša, tolažnice žalostnih, pomo nice kristjanov in matere loveškega rodu.⁴³

Salezijanske dame se takole izražajo v svojem Na rtu: »Marija je prva zavzeta laikinja, ki z darovanjem same sebe zvesto sprejema Božji na rt, spreminja njegovo besedo v življenje kot žena, nevesta in mati, u iteljica in pri evalka, prva evangelizirana in oznanjevalka evangelija. Ona je navdih in vzor, po katerem se mora ravnati salezijanska dama; vse to nas sili, da jo razglasimo za prvo salezijansko damo, zakon, vodnico, navdih, mater, sestro in zvesto tovarišico pri našem poslanstvu.«⁴⁴

Vsakodnevna izro itev Mariji izraža torej našo duhovnost. Ta izro i-tev je vedno dviganje duha: pomeni držo darovanja samega sebe, dati velikodušen odgovor na poslanstvo, ki ga je treba uresni iti; je pa tudi izraz ponižnosti: z zaupanjem in hvaležnostjo sprejeti pomo nje, ki je vodila don Boska in še naprej vodi duhovno družino, ki ima v njem svoj za etek.

⁴⁰ Gl. *P. t.*, l. 4, 7, 11, 14, 37, 39, 44, 71, 79.

⁴¹ *SPVA* (Statut na rta apostolskega življenja), l. 20.

⁴² *Novi Pravilnik ZMP* (ADMA), l. 4.

⁴³ Gl. *K SCG*, l. 12.

⁴⁴ Gl. *Ideario DS* čl. 14.

ETRTO POGLAVJE

FORMACIJA ZA OBČESTVO IN POSLANSTVO V SALEZIJANSKI DRUŽINI

Vsaka skupina salezijanske družine skrbi za formacijo svojih članov, pri čemer zajemajo iz skupne dediščine in iz svojih posebnosti. Kljub temu lahko določimo skupne prvine, mogoča prepletanja, zaželeno sodelovanje.

Čl. 38 – Poznanje posebnih identitet

Občestvo salezijanske družine ne temelji samo na skupni karizmi in na istem poslanstvu, temveč tudi na poznanju in vrednotenju raznih skupin, ki ga sestavljajo. Edinost namreč nikoli ni v izenačenosti oblik, temveč mnogovrstnost izrazov, ki so usmerjeni v eno samo središče.

Treba je torej pospeševati medsebojno poznanje, da bi se veselili darov in posebnosti vsakogar, kolikor prispevajo k nastajanju bogastva, ki je na razpolago za blagor vseh.

K temu lahko pomagajo priložnostni ali redni stiki, neformalni ali formalni, bratska srečanja in trenutki skupne molitve.

Širjenje Listine karizmatične in duhovne identitete, spisov o don Bosku, predstavitev ustanoviteljev/ice ali soustanoviteljev/ice, letnega vezila vrhovnega predstojnika, programskih dokumentov posameznih skupin, Salezijanskega vestnika, posebno pomenljivih apostolskih izkušenj lahko prispevalo k medsebojnemu poznanju in spoštovanju ter hkrati utrjevanju edinosti družine.

Posebno pozornost je treba namenjati skupinam, ki jih je ustanovil sam don Bosko, in tistim, ki obstajajo in delujejo na istem ozemlju.

Čl. 39 – Skupna formacija

Da bi bila zagotovljena edinost duha in usklajenost glede poslanstva, so potrebne tudi priložnosti skupne formacije, zlasti ko gre za osvetljevanje ali poglobljanje temeljnih vidikov karizme ali za snovanje skupnih projektov. Vse to pa vedno v spoštovanju upravi ene avtonomije in takšnega družinskega duha, ki izraža in utrjuje edinost.

Za skupno formacijo je zlasti potrebno naučiti se misliti skupaj, kajti vedno je nevarnost, da drugega omejujemo z lastnim stališčem. To pa je mogoče tedaj, ko ukrotimo strah pred soočenjem in delitvijo eden z drugim, ko se vsakdo izloči iz središča tako, da lahko vanj postavi druge; to je mogoče tedaj, ko je cilj dobro samo na sebi in ne lastna uveljavitev in ko se resnica spoji z ljubeznijo.

Prav tako se je treba naučiti delati skupaj z odkrivanjem načinov in postopkov za skupno iskanje in ustvarjalno razmerje.

Sploh pa je vedno potrebno moliti skupaj, kajti Duh je luč resnice in vez edinosti, je navdihovalec vsega dobrega, pravi noga in primerneга bodisi za posameznike bodisi za širšo skupnost.

Priložnosti za skupno formacijo so lahko raznovrstne:

- študija o skupni ali razlikovalni karizmi ni izkušnji, o naši lastni duhovnosti, o don Boskovi dediščini, o izzivih, ki jih postavljajo znamenja časov, o širših cerkvenih dogodkih ali o pomembnih usmeritvah papeškega in škofovskega uveljavljanja;
- soočenje glede nalog in težav mladinske pastorale, glede posameznih tem salezijanske pedagogike, glede usmeritev v poslanstvu glede na novo evangelizacijo;
- sodelovanje pri razločevanju v posebno težkih okoliščinah ali pri formativnih programih ali skupaj zastavljenih apostolskih projektih.

V tem smislu ima posebno mesto konzultacija salezijanske družine, ki pospešuje navzočnost in prispevek vseh skupin.

Čl. 40 – Vključevanje v različna okolja

Poslanstvo zahteva sposobnost vklju evanja v razna kulturna, družbena in cerkvena okolja, znati videti to, kar je nujno in potrebno, ter biti sposobni sodelovati s tistimi, ki delajo za dobro drugih.

Zato si je treba privzgojiti držo poslušanja brez predsodkov, sprejemajna brez dvomov, vrednotenja brez zavisti in sodelovanja brez pridržkov.

Na ta na in sodelujemo pri inkulturaciji vere in karizme, medtem ko gradimo cerkveno ob estvo, ki je vedno obsežnejše, kot je skupina ali sama salezijanska družina.

To oblikovanje uresni ujemo na konkretnem podro ju, na katerem se sre ujejo skupine, gibanja in združenja, ki izražajo bogastvo Cerkev in se dajejo v službo Božjemu kraljestvu.

Prvo od teh je obširno salezijansko gibanje, v katerem je don Boskova duhovna družina gonilno jedro.

Druga življenjska podro ja, ki pospešujejo to oblikovanje, sestavljajo skupine družine v krajevnih Cerkvah in sodelovanje z drugimi cerkvenimi združenji, ki delujejo na dolo enem podro ju. Razne oblike milosti, ki jo Bog daje razli nim cerkvenim gibanjem, se izražajo s posebno duhovnostjo in izvirno apostolsko obliko, ki jo je treba priznati in sprejeti, medtem ko vsem dajemo v dar svojo karizmatično identiteto in prispevek posebnega poslanstva.

To oblikovanje vzgaja za medsebojno spoštovanje, za prehitevanje v ljubezni in v pripravljenosti za sodelovanje, za potrpežljivo in dolgoro no delovanje, za pripravljenost na žrtev, ki je v asih s tem povezana.

Kot salezijanska družina smo po don Boskovem zgledu, ki je do vseh gojil naklonjenost, uporabljal besede sprejetosti in priznavanja ter z vsemi znal deliti navdihe, izkušnje in uresni itve, smo poklicani, da ponovno potrdimo prejeti dar in ga delimo z vso Cerkvijo.

Čl. 41 – Način sodelovanja

Da bi znali sodelovati, ne pride samo od sebe; to zahteva oblikovanje, ki mora upoštevati nekatere bistvene prvine.

1. Predvsem se je treba vzgojiti za udeležbo pri na rtovanju. Vsako vzgojno in apostolsko delovanje izhaja iz analize razmer naslovljen- cev in skuša dose i kratkoro ne, srednjero ne in dolgoro ne cilje. Vse to je treba preu iti skupaj, ovrednotiti zmožnosti, upoštevajo razli ne poglede, in pospeševati medsebojno zblížanje.
2. Hkrati je treba vklju iti zdravo presojo primerjanja. Sodelovanje razli nih sil glede na kako dejavnost ni nikoli avtomati no dej- stvo. To zahteva namre nekatere sposobnosti: natan no poznati problem, ki ga nameravamo razrešiti; razjasniti cilje, ki si jih po- stavljam; stvarno pretehtati možnosti posega; ovrednotiti mo i in sredstva, s katerimi razpolagamo; dobro dolo iti deleže, ki jih moremo in nameravamo dati.
3. Treba se je tudi podvre i presoji vzajemnosti. Dajanje in sprejemanje nikoli ne poteka samo v eni smeri. Vzajemnost je zavedanje lastnega daru in daru drugega, je priznanje lastne vrednosti in vrednosti dru- gega, je sprejemanje in izmenjava ob utljivosti, ideje in dopolnilnih pristojnosti, je dosežek velikodušnega in ponižnega darovanja.
4. Kot zadnje se je treba vzgojiti za vzajemno odgovornost. Dober izid sodelovanja na vzgojnem in apostolskem podro ju je najprej odvisen od sprejemanja odgovornosti pri usklajevanju na rta, potem pa od priznavanja odgovornosti drugih, kjer damo prostor vsem za dejavno sodelovanje pri izpolnjevanju skupnega na rta.

Čl. 42 – Duhovnikova vloga v salezijanski družini

Drugi vatikanski cerkveni zbor predstavlja duhovnike kot voditelje in vzgojitelje Božjega ljudstva. Izjavlja takole: »Malo bodo koristili lepi

obredi ali še tako cvetoča društva, niso usmerjena v to, da ljudi vzgojijo zrele kristjane.«⁴⁵

Tako je upravičena trditev: »Ker so duhovniki vzgojitelji za vero, je njihova dolžnost, da sami ali po drugih skrbijo, da posamezne vernike v Svetem Duhu privedejo do uredni evanĝelja njihove lastne poklicanosti, ki naj se v smislu evanĝelja razvije do iskrene in dejavne ljubezni in do svobode, za katero nas je osvobodil Kristus.«⁴⁶

Salezijanski duhovnik je tako poklican k svojim najpomembnejšim odgovornostim na področju oblikovanja. Boĝja beseda, zakramenti in posebno evharistija, sluĝba edinosti in ljubezni pomenijo največji zaklad Cerkve.

Če na kratko povzamemo koncilsko besedo, lahko trdimo, da ni mogoče duhovno oblikovati nobenega kršćanskega občestva, kot je npr. salezijanska družina, če nima svojih korenin in svojega središča v obhajanju svete evharistije, od katere mora prejemati vzgibe sleherni vzgojitelj, ki skuša oblikovati družinskega duha.⁴⁷

Skupine salezijanske družine so vedno opozarjale na to oblikovalno zahtevo in jo znova poudarjajo v tej Osebnih izkaznicah.

⁴⁵ D 6.

⁴⁶ P. t.

⁴⁷ Gl. p. t.

PETO POGLAVJE

SESTAVA IN ANIMACIJA SALEZIJANSKE DRUŽINE

Čl. 43 – Družina v svoji rasti

Salezijanska družina je v teh zadnjih desetletjih doživela pravo pomlad. Prvotnim skupinam so se po navdihu Svetega Duha pridružile druge skupine, ki so z različnimi poklici obogatile obstoj in razširile salezijansko poslanstvo.

Vsi vidimo, kako je narasla družina, kako se je pomnožilo apostolsko delo v raznih deželah sveta in kako se je razširilo področje dela v prid številnih mladih in odraslih. To nas vabi, ne le da se zahvalimo Bogu, temveč nam vzbuja tudi zavest večje odgovornosti: poklic naše družine je namreč, kot vsak drug poklic, v službi poslanstva, na poseben način in za odrešenje mladine, zlasti najrevnejše, zapuščene in ogrožene.⁴⁸

Skupine, ki formalno spadajo v Salezijansko družino, so:

1. Družba sv. Frančiška Saleškega – SDB – Don Boskovi salezijanci
it *Società di San Francesco di Sales (Salesiani di Don Bosco)*
2. Družba hčera Marije Pomonice – HMP
it *Istituto delle Figlie di Maria Ausiliatrice*
3. Združenje salezijancev sotrudnikov – DBS
it *Associazione dei Salesiani Cooperatori*
4. Združenje Marije Pomonice – ZMP
it *Associazione di Maria Ausiliatrice*

⁴⁸ GI. PASCUAL CHÁVEZ, *La famiglia salesiana ieri e oggi: il seme è diventato albero, e albero è diventato un Bosco (Salezijanska družina včeraj in danes: seme je postalo drevo, drevo pa je postalo gozd, Ljubljana, 2009)*, *Vežilo vrhovnega predstojnika, Rim 2009*.

5. Združenje nekdanjih don Boskovih gojencev in gojenk
it *Associazione degli Exallievi e delle Exallieve di Don Bosco*
6. Združenje nekdanjih gojencev in gojenk HMP
it *Associazione delle Exallieve e degli Exallievi delle Figlie di Maria Ausiliatrice*
7. Institut don Boskovih prostovoljk – DBP
it *Istituto delle Volontarie di Don Bosco*
8. H erke presvetih Src Jezusa in Marije
it *Figlie dei Sacri Cuori di Gesù e di Maria*
9. Salezijanke oblate presvetega Jezusovega Srca
it *Salesiane Oblate del Sacro Cuore di Gesù*
10. Apostolke svete Družine
it *Apostole della Sacra Famiglia*
11. Sestre Jezusove ljubezni
it *Suore della Carità di Gesù*
12. Sestre misijonarke Marije Pomo nice
it *Suore Missionarie di Maria Ausiliatrice*
13. H ere Božjega Odrešenika
it *Figlie del Divino Salvatore*
14. Dekle brezmadežnega Marijinega Srca
it *Ancelle del Cuore Immacolato di Maria*
15. Sestre Jezusa Mladeni a
it *Suore di Gesù Adolescente*
16. Združenje salezijanskih Dam
it *Associazione Damas Salesianas*
17. Prostovoljci z don Boskom
it *Volontari Con Don Bosco*
18. Sestre katehistinje Marije brezmadežne Pomo nice
it *Suore Catechiste di Maria Immacolata Ausiliatrice*

19. H ere kraljevske asti Marije Brezmadežne
it *Figlie della Regalità di Maria Immacolata*
20. Pri evalci Vstalega
it *Testimoni del Risorto*
21. Kongregacija sv. Mihaela nadangela
it *Congregazione di San Michele Archangelo*
22. Kongregacija sester Vstajenja
it *Congregazione delle Suore della Risurrezione*
23. Kongregacija sester Gospodovih oznanjevalk
it *Congregazione delle Suore Annunciatrici del Signore*
24. U enci
an *The Disciples*
25. Nova pesem
pt *Canção Nova*
26. Sestre sv. Mihaela nadangela ali mihaelitke
it *Suore di San Michele Arcangelo o Micaelite*
27. Sestre Marije Pomo nice
it *Suore di Maria Auxiliatrix*
28. Skupnost don Boskovega poslanstva
it *Comunità della Missione di Don Bosco*
29. Sestre kraljevske asti Marije Brezmadežne
it *Suore della Regalità di Maria Immacolata*

Čl. 44 – Odprta družina

Salezijanska družina, ki se predstavlja kot široko gibanje za odrešenje mladih, se kaže v raznovrstnih oblikah apostolata v misijonih, v okoljih preprostega ljudstva, na podro ju družbenega obveš anja in v skrbi za duhovne poklice; odprta je tudi za druge skupine, ki vrhovnega predstojnika zaprosijo za uradno priznanje.

Bistvena merila za priznanje pripadnosti v salezijansko družino so:

1. Udeležba pri »salezijanskem poklicu« ali udeležba pri kakšnem vidiku don Boskove loveške in karizmati ne izkušnje. Don Bosko namre ostaja za vse skupine izviren navdihovalec posebne poti uencev in apostolata; kot tak je vir navdiha in toka zbliževanja.
2. Udeležba pri salezijanskem mladinskem in/ali ljudskem poslanstvu. To pomeni, da vsaka skupina med svoje posebne cilje vkljuje še kakšno značilno prvino salezijanskega poslanstva, eprav na poseben način in drugačne oblike.
3. Udeležba v duhu, vzgojnih metodah in misijonarskem načinu, oziroma pri don Boskovi duhovni in pedagoški dediščini.
4. Evangeljsko življenje v salezijanskem duhu, se pravi življenje, ki ga navdihujejo evangeljski sveti kot pot k svetosti; uresničuje se ali v izpovedi zaobljub, ki so lastne redovniškemu posvečenju, ali v raznih oblikah obljub ali obveznosti, ki opredeljujejo fiziognomijo vsake posamezne skupine.
5. Dejavno bratstvo, ki vsaki skupini omogoča, da se poveže in deluje v soglasju ter v vzajemnem odnosu z drugimi skupinami salezijanske družine.

Čl. 45 – Povezovalne točke

Skupine, ki sestavljajo salezijansko družino, v svoji moči in svojega apostolskega obseva karizmatične narave, priznavajo v vrhovnem predstojniku, don Boskovem nasledniku, očetna in središča edinosti salezijanske družine.

Don Boskovi salezijanci pa kot posebni dediči njegovega karizmatičnega bogastva nosijo odgovornost za animacijo celotne salezijanske družine. Imajo namre odgovornost »ohranjati edinost duha in spodbujati k bratskemu dialogu ter sodelovanju, da bi se tako medsebojno bogatili in bili apostolsko bolj rodovitni«. ⁴⁹ Uresničujejo torej služenje, ki ne temelji na oblasti vladanja, temveč na ponižni in veseli predanosti vsemu, kar

⁴⁹ K SDB, l. 5c.

krepi pot zvestobe prejetemu daru, kar pospešuje povezovanje, medsebojno delitev in uresničenje.

Čl. 46 – Organi animacije in trenutki srečanja

Da bi salezijanski družini zagotovili redno in uinkovito animacijo, razpolagamo z nekaj bistvenimi organizmi za usklajevanje in pospeševanje posebnih priložnosti za srečanja.

Na svetovni, pokrajinski, državni (nacionalni), inšpektorialni in krajevni ravni podpirajo in pospešujejo edinost in animacijo sveti ali konzultne salezijanske družine.

Srečanja konzulte na raznih ravneh skuša pospeševati naslednje cilje:

1. Preučevati in poglobljati poznanje don Boskove osebe, njegovo življenje, njegovo pedagogiko in njegovo duhovnost, da bi vedno bolj poznali, razumeli in sprejemali njegov apostolski nalet in njegova merila za pastoralno dejavnost.
2. Krepitev pripadnosti s pospeševanjem neposrednega in konkretnega spoznanja raznih skupin salezijanske družine z vrednotenjem posebne identitete.
3. Predlagati srečanja in izkušnje pri skupni formaciji.
4. Poznati pastoralne izzive družbe in krajevne Cerkve, v katero se salezijanska družina vključuje, tako da srečanja mogoče pastoralno sodelovanje po kriterijih, ki so značilni za posamezne skupine, v obstoju istega salezijanskega poslanstva.
5. Poskušati vsakokrat, ko je to mogoče, udeležiti konkretne apostolske pobude, ki si jih skupno delijo vse skupine na tistem področju.

Svetovna konzulta se zbere vsako leto v vrhovni hiši salezijancev in določijo bistvene smernice animacije za naslednje pastoralno leto.

V posameznih pokrajinah ali inšpektorijah obhajajo vsako leto dan salezijanske družine, s predlaganjem pomenljivih trenutkov za oblikovanje in sodelovanje.

Na svetovni ravni obhajajo vsako leto Dneve duhovnosti salezijanske družine. Ti dnevi pomenijo trenutek ob estva, razmišljanja in sodelovanja, v katerem skušajo posebno poglobiti vsebino vezila vrhovnega predstojnika. Ta dokument vsako leto predstavi don Boskov naslednik kot vabilo, da se povežejo v premišljevanju in konkretnem usklajevanju posebnega vidika salezijanske duhovnosti in salezijanskega poslanstva.

Čl. 47 – Molitev

*Sveti Janez Bosko,
poslušen Svetemu Duhu,
si postal oče in učitelj mladine,
salezijanski družini pa si izročil
zaklad ljubezni do malih in ubogih, zlasti mladih.*

*Pomagaj nam, da tudi mi postanemo
znamenje in nosilci Božje ljubezni mladini.
Navdihuj nas,
da bomo svoje srce oblikovali
po srcu Kristusa Dobrega pastirja.
Izprosi vsem članom svoje družine
srčno dobroto, vztrajnost pri delu,
modrost pri presojanju, pogum v pričevanju,
velikodušnost v apostolskem delu
in ljubezen do Evharistije in Marije.*

*Nakloni nam milost,
da bomo zvesti poklicu,
ki nam ga je Gospod namenil.
Daj, da bomo pod Marijinim vodstvom
skupaj z mladimi veselo stopali po poti,
ki vodi k Ljubezni. Amen.*

KAZALO

KRATICE	4
PREDSTAVITEV	5

PRVO POGlavJE SALEZIJSKA DRUŽINA V CERKVI

l. 1 – Ustanoviteljeva karizmati na in duhovna izkušnja	9
l. 2 – Nastajanje družine	10
l. 3 – Oblika ustanove	11
l. 4 – Edinost in razli nost	12
l. 5 – Trojiška skrivnost Boga je vir ob estva	13
l. 6 – V ob estvu Cerkve	14
l. 7 – Za nov krš anski humanizem	15
l. 8 – Dragocen prispevek žene	16
l. 9 – Za nove oblike solidarnosti	17
l. 10 – V izmenjavi darov	19
l. 11 – Z Marijo na domu	19
l. 12 – V odnosu do don Boska	21
l. 13 – Vrhovni predstojnik v salezijanski družini	21

DRUGO POGlavJE POS LANSTVO SALEZIJSKE DRUŽINE

l. 14 – Karizmati no poslanstvo v Cerkvi in za Cerkev	23
l. 15 – Apostolska družina	24
l. 16 – »Mladinsko, ljudsko in misijonsko poslanstvo«	25
l. 17 – Služenje evangeliju	27
l. 18 – V novih verskih in kulturnih okoljih	28
l. 19 – Ob estvo in sodelovanje v poslanstvu	30
l. 20 – Samostojnost in izvirnost vsake skupine	31
l. 21 – Apostolska soodgovornost	32

TRETJE POGLAVJE
DUHOVNOST SALEZIJSKE DRUŽINE

l. 22 – Obzorja apostolske duhovnosti salezijanske družine	35
l. 23 – Sodelovati z Bogom O etom	35
l. 24 – Živeti Kristusova ustva	36
l. 25 – Dati se pou iti Svetemu Duhu	37
l. 26 – Ob estvo in poslanstvo v Cerкви	38
l. 27 – Duhovnost vsakdanjega življenja	39
l. 28 – Don Boskova »delovna kontemplacija«	40
l. 29 – Dinami na apostolska ljubezen	41
l. 30 – Milost edinosti	42
l. 31 – Prednostna ljubezen do mladih in predanost prepr. ljudstvu	43
l. 32 – Salezijanska ljubeznivost	44
l. 33 – Optimizem in veselje v upanju	45
l. 34 – Delo in zmernost	46
l. 35 – Podjetnost in prožnost (Pobuda in u ljivost)	47
l. 36 – Salezijanski duh molitve	47
l. 37 – Marija Pomo nica, u iteljica apostolske duhovnosti	48

ETRTO POGLAVJE
FORMACIJA ZA OB ESTVO IN POSLANSTVO
V SALEZIJSKI DRUŽINI

l. 38 – Poznanje posebnih identitet	51
l. 39 – Skupna formacija	52
l. 40 – Vklju evanje v razli na okolja	53
l. 41 – Na in sodelovanja	54
l. 42 – Duhovnikova vloga v salezijanski družini	54

PETO POGLAVJE
SESTAVA IN ANIMACIJA SALEZIJSKE DRUŽINE

l. 43 – Družina v svoji rasti	57
l. 44 – Odprta družina	59
l. 45 – Povezovalne to ke	60
l. 46 – Organi animacije in trenutki sre anja	61
l. 47 – Molitev	62

